

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst 3 Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

JAPONSKA POPUŠČA?

Japonska ne vztraja več pri svojih zahtevah, toda Kitajci smatrajo, da je japonsko popuščanje prepozno in da mora DN postopati po določbah obstoječih pogodb

Pariz, 21. nov. s. Kakor poroča »Petit Parisien«, je japonsko poslanstvo sredi dostavilo Briandovo obvestilo, po katerem Japonska ne smatra več za potrebno, da bi nankinška vlada brezpogojno pristala na njeno temeljno zahtevo za sporazum, ki se tiče neposrednih pogajanj med Tokijem in Nankingom. Japonska vlada pristaja na imenovanje preiskovalne komisije s pogojem, da bo stavljena nepristransko ter se bo bavila tudi z banditstvom in protijaponskim bojkotnim pokretom Kitajske. Na drugi strani baje Japonska ne bo več zahtevala takojšnjega priznanja petih temeljnih točk za sporazum. To sporočilo je spravilo v krogih Društva narodov vtis, da se je položaj deloma omilil.

Ameriški opazovalec v svetu D. N. general Dawes je izjavil zastopnikom ameriškega tiska: Kot podpisnica pariškega pakta in pogodbe devetih držav želi vlada Zedinjenih držav, da bi bil dosežen namen teh pogodb. Zato upa, da bo mogoče sporazum s koncilijalnim razgovorom na sedanji pariški konferenci in da bo prisotnost zastopnika Zedinjenih držav na njej sporazum le pospešila. Zedinjene države niso članice DN in zato ne morejo sodelovati v razpravi o izvajanju statuta ženevskih ustanov. Glede na to tudi ne morejo sodelovati kakor bi želele, s čemer pa ni rečeno, da ne spremljajo naporov DN za mirno rešitev mandžurskega spora z največjimi simpatijami. Zedinjene države so si pač morale rezervirati popolno svobodo presoje.

Tokio, 21. nov. Japonska vlada ne bo ugovarjala sodelovanju ameriškega poslanika v Londonu generala Dawesa pri sedanjih svetovnih razpravah. Kljub temu izjavljajo v zunanjem uradu, da si Japonska pridržuje pravico spraviiti vprašanje udeležbe Amerike na teh sedanjih s pravnega stališča ponovno v razpravo.

Preiskovalna komisija

Pariz, 21. novembra. AA. Svet DN bo imenoval anketno komisijo, ki bo preiskala mandžurski spor na terenu. To bo po nimenju večine članov Sveta najprimernejše sredstvo za ureditev kitajsko-japonskega spora. Predlog o imenovanju anketne komisije je v bistvu predlog, ki ga je septembra meseca stavlil kitajski delegat dr. Sze.

Poročilo in motivacijo o imenovanju te anketne komisije bo sestavil po vsej priliki angleški zunanji minister Simon.

Japonska delegacija je izjavila, da v načelu ta predlog sprejme. Kitajski delegati pa mu nemara tudi ne bodo nasprotovali, ker so izjavili, da hočejo podrediti svoje interese načelom Društva narodov.

Prepozno!

Pariz, 21. nov. s. Kitajski delegat dr. Sze je izjavil sredi Briand, da je kompromisni predlog Japonske, po katerem bi se japonske čete umaknile, če bi Kitajska teoretično priznala tri najvažnejše mandžurske pogodbe, prišel za mesec dni prepozno. Po zasedbi Cicikarja Kitajska ne more več pristati na ta predlog, ker se neče in se ne bo pogajala pod pritiskom vojaške zasedbe.

Kitajska grozi z izstopom iz Društva narodov

Pariz, 21. novembra. AA. Po poročilu iz počenega vira je kitajska vlada pooblastila svoje delegate v Parizu, naj zahtevajo od DN, da izvede sankcije, ki jih predvidevajo statuti za razne kršitve. Če DN tej zahtevi ne bi ugodilo, naj kitajski delegati odstopijo iz Pariza.

Čangkajšek bo interveniral

Nanking, 21. novembra. AA. Časopisi poročajo, da je prišlo na tajni seji Komintangta do pretresljivih prizorov, ko je predsednik kitajske republike Čangkajšek naznanil, da bo aktivno interveniral v mandžurskem sporu. Vsi delegati so po njegovem govoru vstali in ga počastili z večminutnim molkom. Politični krogi smatrajo odločitev Čangkajškega za najvažnejši dogodek v mandžurski krizi.

General Čangkajšek odstopuje danes z letalom v severno Mandžurijo. Kongres kitajske nacionalistične stranke ga je pozval, naj brani Kitajsko in ji povrne izgubljeno ozemlje.

Kitajske amaconke

Šanghaj, 21. nov. Ogorčenje med kitajskim prebivalstvom je sedaj že tako

splošno, da se udeležujejo priprav za vojno proti Japoncem tudi ženske. V Šanghaju je bil ustanovljen te dni poseben ženski bataljon z imenom »bataljon smrti«, v katerega so se že prijavile mnoge ženske. Kitajske amaconke so se že preoblekle v vojaške uniforme in se vadijo v orožju. Med ženskimi prostovoljkami je mnogo dijakinj iz najuglednejših kitajskih rodbin. Ženski »bataljon smrti« bo baje že v prihodnjih dnevih odšel na mandžursko bojišče. Sicer pa je v teku akcija, da bodo po zgledu tega bataljona ustanovljeni ženski bataljoni tudi po drugih kitajskih mestih.

Japonska se mrzlično oborožuje

New York, 21. novembra. »New York Herald« poroča, da kupuje Japonska v Ameriki velike množine bombaža, ki ga potrebuje za izdelavo eksplozivnih snovi. List meni, da se Japonska pripravlja na veliko vojno, ker so take množine bombaža potrebovali samo v svetovni vojni. Iz tega bi se dalo sklepati, da Japonska ne misli na mirno poravnavo kitajsko-japonskega spora zaradi Mandžurije, marveč da se resno pripravlja na vojno.

Madžarska in podunavska federacija Strah pred gospodarsko izolacijo — Inicijativo bo prevzelo Društvo narodov?

Bukarešta, 21. novembra. »Cuventul« se v članku »Podunavska federacija« bavi s kampanjo gotovega nemškega, avstrijskega in madžarskega tiska, ki v zadnjem času zelo intenzivno razpravlja o gospodarskem položaju v srednji Evropi in postavlja pri tem kot edino možen izhod iz sedanjega nevdruženega položaja osnove podunavske konfederacije. Vse kaže, da podpirajo to kampanjo tudi prizadete vlade. Tako se da vsaj sklepati iz nedavnega govora bivšega madžarskega ministra Graca v madžarski zbornici, ki je ostro napadel Malo antanto in zahtevalo revizijo mirovnih pogodb nastopila za osnove podunavske federacije, ki naj bi obenem prinesla izpolnitev madžarskih političnih in teritorialnih teženj. »Kölnische Zeitung« se bavi v daljšem članku s

tem stališčem vodilnih madžarskih političnih in gospodarskih krogov ter poudarja, da vlada na Madžarskem velik strah pred gospodarsko izolacijo. Zaradi tega prevladuje v nemških krogih mnenje, da bi se Madžarska za ceno podunavske federacije odrekla vsem drugim političnim težnjam. O tem stališču Madžarske se je razpravljalo tudi ob priliki nedavnega proučevanja finančnega položaja s strani finančne komisije Društva narodov in se zatrjuje, da so ženevski krogi pripravljeni prevzeti inicijativo ter posredovati med Madžarsko in njenimi sosedi. Po mnenju teh krogov naj bi se najprej ustvarilo tesnejše sodelovanje med Madžarsko in Čehoslovasko, ki bi se pozneje razširilo tudi na vse ostale madžarske sosedne države.

Vzroki madžarskih finančnih težkoč

Zahteva po uvedbi nestrankskega režima — Pretirani krediti za oboroževanje

Budimpešta, 21. nov. Na včerajšnji seji parlamenta je imel liberalni poslanec Karel Rassay govor, v katerem se je bavil s finančnim položajem države in izjavil, da se je treba odkrito pečati z vprašanjem, ali naj bi Madžarska uvedla za inozemstvo moratorij ali ne. Kassay je zagovarjal razpis nacionalnega posojila za konsolidacijo finančnih razmer. V nadaljnjem se je bavil s politično krizo in zahteval od ministrskega predsednika, naj čimprej likvidira strankarski režim in da državi vrstni program.

Pariz, 21. nov. Poslanec Lautier, ki je član zunanjege odbora parlamenta, v katerem je zahteval od finančnega ministra pojasnila o dovolitvi kreditov raznim državam, predvsem Madžarski, se bavi v listu »Homme Libre« vnovič s to zadevo in zahteva, naj jo vlada pojasni javnosti v vseh podrobnostih.

zlasti pa pove, koliko znaša Madžarski dovoljen kredit. Ne gojim nobenih zlih čuvstev proti Madžarski pravi med drugim Lautier, kjer sem se pogosto mudil in kjer imam celo osebne prijatelje, toda zdi se, da so nastale finančne težkoče Madžarske, ker je njena Narodna banka dovolila vojnemu ministru pretirane kredite za oboroževanje. Lautier izjavlja, da ne bodo francoski volilci, bodisi iz delevskih ali kmečkih vrst, zlasti pa ne bivši bojevniki v svetovni vojni, nikdar pristali na to, da bi se dovoljevali Madžarski krediti za oboroževanje. Francoski volilci se morajo vprašati, ali se dela na ta način za mir. Bolje bi bilo, pravi Lautier, če bi Madžarska ponarejala francoske bankovce kakor, da bi ji dajali francoski denar v gotovini.

Omejitev uvoza v Anglijo

Zvišanje angleških uvoznih carin za 50 odstotkov — Uzakonitev enakopravnosti dominijonov

London, 21. novembra. AA. Spodnja zbornica je v tretjem čitanju odobrila zakonski načrt o carinah na prekomernem uvozu.

Zanj je glasovalo 329, proti pa 41 poslancev. Nekateri poslanci so predlagali, naj se blago, ki je bilo kupljeno pred 15. novembrom v inozemstvu, ne zacinari. Zbornica je na vladin poziv ta predlog odklonila.

V imenu trgovinskega ministrstva je Hore Belisha naglasil, da bodo nove carine precej omejile uvoz. Izjavil je, da so angleški uvozniki sami krivi, če niso pri sklepanju pogodb računali z možnostjo, da bodo carinske postavke na uvoženo blago povišane. Vlada se mora ozirati na one, ki bi zaradi dumpinga izgubili svoj kruh in ne na interese posameznih uvoznikov.

London, 21. novembra. Gospodarski krogi priznavajo, da je imela vlada tehtne razloge, da je v zadnjih dneh tako forsirala novi zakon proti dumpingu. Uvozniki so zadnje dni tako navalili na angleška pristanišča in blagovne trge s svojim blagom, da je zunanje blago postalo že resen

konkurent za vsako še tako dobro in ceno blago angleškega izvora.

London, 21. novembra. Zakonski predlog o omejitvi uvoza, ki sta ga sprejeli obe zbornici je bil včeraj odobren od kralja in ima potemtakem zakonsko obveznost.

London, 21. novembra. Na podlagi zakona proti prekomernemu uvozu inozemskega blaga je vlada danes izdala naredbo, s katero se s 25. novembrom uvede na vse vrste inozemskega blaga zaščitna carina v višini 50 odstotkov vrednosti blaga.

London, 21. novembra. AA. Spodnja zbornica je po dolgi debati sprejela brez glasovanja v drugem čitanju wesministrski statut, ki daje zakonsko obliko dolgotrajnim zadnjim dveh imperijalnih konferenc v vprašanju enakopravnosti angleških dominijonov. Minister za dominijone Thomas je izjavil, da je bila popolna enakopravnost dominijonov v praksi že davno priznana in da ima ta zakonski načrt le nalogo, da to dejstvo tudi uzakoni. Pri tem je izrazil upanje, da se bo gospodarsko sodelovanje med posameznimi deli imperija ojačilo. Y

Poziv Sokolstvu

Proglas zletnega odbora SKJ — Udeležba na praškem zletu je častna dolžnost

Beograd, 21. novembra. AA. Savez sokola kraljevine Jugoslavije je izdal naslednji proglas:

Čehoslovasko sokolstvo priredi prihodnje leto svoj deveti vsesokolski zlet. Tega zleta se udeleži vsa naša velika sokolska družina, združena v Savezu slovanskega sokolstva.

Slovansko sokolstvo, zbrano na tem zletu v zlati Pragi, se pokloni s hvaležnostjo spominu stoletnice dneva, ko se je rodil ustanovitelj sokolstva dr. Miroslav Tyrš.

Bratje in sestre! Od prvega vsesokolskega zleta v Pragi leta 1882, pa na vseh kasnejših zletih so se na sokolskem zletišču zlate Prage postavljale kakor na oltar fizične in moralne vrline sokolstva, prav tako kakor narodne težnje slovanskih narodov. Na teh zletih so se do svetovne vojne izražale tudi vse sokolske in nacionalne težnje raztrganega slovanskega juga.

Sokolstvo kraljevine Jugoslavije je sklenilo, da se aktivno udeleži devetega vsesokolskega zleta v Pragi. Na sveta tla sokolskih zletov bomo stopili ponovno, kakor smo to storili dozdaj. To pot stopimo prvič kot člani Sokola kraljevine Jugoslavije.

Polni ljubezni do bratskega čehoslovanskega naroda odidemo v Prago, da pokažemo, da goji sokolstvo kraljevine Jugoslavije vedno iskreno in globoko ljubezen do bratskega čehoslovanskega sokol-

stva in do vsega čehoslovanskega naroda. Pokazati hočemo, da gre sokolstvo kraljevine Jugoslavije po čistih, preizkušenih potih sokolskih vrlin, in da vas, bratje in sestre, naše sokolstvo napaja s duhom najčistejšega sokolstva.

Obenem odhajamo v Prago s poslanstvom, da pred vsem slovanskim in sokolskim svetom, kakor tudi pred vsemi množičnimi navzočimi gosti drugih narodov dokumentiramo svoja globoka jugoslovanska nacionalna čustva.

Zelimo pokazati vsem, da nosimo ne samo vero v našo nacionalno jugoslovansko etično celino, nego tudi v srcu ljubezen do svojega naroda in domovine in da obenem gojimo prepričanje, da se narod in domovina najbolj služi s sokolskim naukom o moralni in fizični izpopolnitvi osebnosti.

Sestre in bratje! Pozivamo vas na zlet kot na častno sokolsko dolžnost!

Pozivamo vas, da na zletu v Pragi pokažete dušo in srce, izpolnjeno z ljubeznijo do vsega lepega, česar vas uči sokolski nauk!

Pozivamo vas, da s svojo pripravljenostjo, delom, nastopom in ponašanjem služite visokim smotrom svoje domovine in etičnim ciljem sokolstva.

Zdravo!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. — Odbor za zlet v Pragi: predsednik: Gjura Paunković, tajnik: Ante Brozović.

Izgredi brezposelnih v Bukarešti

Bukarešta, 21. novembra. Včeraj popoldne je prišlo do velikih demonstracij brezposelnih. Iz petrolejskih krogi, kjer je bilo po nedavnem mednarodnem sporazumu ustavljeno delo, se je zbralo v prestonici veliko število brezposelnih, ki so prišli pred parlament ter zahtevali kruha in dela. Parlamentarna straža jih je skušala razgnati, vendar pa je bila brez moči. Nastopiti je moralo orožništvo, ki je šele z uporabo orožja prisililo demonstrante, da so se umaknili izpred parlamenta. Demonstranti so se pozneje ponovno zbrali ter demonstrirali proti poslancem, ki so se vračali s parlamentarne seje. Proti večeru so začeli napadati trgovine, tako da je postala situacija skrajno resna. Demonstranti so ustavljali tudi avtomobile in so več potnikov do krvi pretepli. Pozno zvečer je nastopilo vojaštvo, ki je naposled napravilo mir in red. O sinočnjih dogodkih je bilo danes v parlamentu vloženih več interpelacij.

Opozorilo vinogradnikom

Vinogradnike dravske banovine opozarjamo z ozirom na predpise zakona in pravilnika o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva, da nabavljajo potrebni trsní material za zasajanje novih vinogradov — dobro vkoreninjene in dobro razvite cepljenke I. razreda na pravih podlagah — izključno iz sledečih banovinskih in spodaj navedenih privatnih trsnic, ki imajo za izvrševanje trsnicarstva dovoljenje od ministrstva za kmetijstvo:

Banovinske trsnice: banovinska trsnica in drevesnica v Pekrah, p. Limbuš; banovinska trsnica in drevesnica v Kapeli, p. Slatina Radenci; banovinska trsnica in drevesnica v Leskovcu, sresko načelstvo Krško; banovinska trsnica in drevesnica v Kostanjevici, sresko načelstvo Krško; banovinska trsnica pri Sv. Uršuli, p. Dramlje, banovinska trsnica Vinji vrh, sresko načelstvo Novo mesto; banovinska trsnica sresko načelstvo Črnomelj; banovinska trsnica sresko načelstvo Metlika; banovinska vinarska in sadjarska šola Maribor; banovinska kmetijska šola na Grmu, p. Novo mesto.

Privatne trsnice: Prva trsničarska zadruha Sv. Lovrenc, p. Juršinci pri Ptujju; Rižner Martin, Zagorci; Grabar Alojz, Zagorci; Stebih Lovro, Dragovič, Žeber Franjo, Zamušani, p. Moškanjci; Reberc Franjo, Zamušani, p. Moškanjci; Riml Franjo, Zamušani, p. Moškanjci; Pušenjak Mihajl, Kamenščak, p. Ljutomer; Hrge Martin, Bratonečice, p. Sv. Tomaž p. Ormož; Senekovič Ivo, Zg. Velka, p. Marija Snežna; Ročnik Janko, Pivola, p. Hoče; Vesenjčak Stefan, Korenjak p. Zavrč; Bezjak Izidor, Sv. Lenart, p. Velika Nedelja; Petrič Martin, Jiršovci, p. Sv. Urban p. Ptujju; Ulm Maks, p. Zavrč; Tašner Franc, Oblaki, p. Juršinci p. Ptujju;

Gradišnik Ivan, p. Dobrna pri Celju; Čeh Franc, Grinci, p. Juršinci p. Ptujju; Kovačič Miha, Meljski hrib, Sv. Peter p. Maribor; Mestna občina Ljutomer, p. Ljutomer; Bratuša Josip, p. Ljutomer; Oskrbništvo Meran, p. Limbuš pri Mariboru; Gošnjak Josip, Konjice; Bouvier Clotar, Gornja Radgona; Novak Drago, Nunska graba, p. Ljutomer; Pihler Avgust, Stročja vas, p. Ljutomer; Brumen Franc, Gor. Krapje, p. Ljutomer; Koren Gabrijel, št. Ilj p. Velenju; Bezjak I., Zamušani, Sv. Martin, p. Mošk.; Lašič Franjo, Vitan, p. Sv. Bolfenk pri Sred.; Petek Friderik, Cvetkovič, p. Velika Nedelja; Pronc Franc, Gorisnjica, p. Sv. Marjeta pri Mošk.; Rižnar Anton, Cvetkovič, p. Velika Nedelja; Stebih Anton, Sakušak, p. Juršinci; Zelenko Franc, p. Juršinci; Turin Anton, Modrače, p. Studence pri Poljčanah; Matjašič Anton, Dragovič, p. Juršinci; Stampar Franc, Vitan, p. Sv. Bolfenk pri Središču ob Dr.; Horvat Jakob, Zamušani, p. Sv. Marjeta pri Mošk.; Muršič Franjo, Senčak, p. Juršinci; oskrbníštvo Windischgrätz, Konjice; Kmetijska podružnica Konjice; Makar Anton, Čadran, p. Oplotnica; Possek Franc, p. Loče pri Poljčanah; Kolar Friderik, Breg pri Konjicah, Črešnar Leopold, Partinje, p. Sv. Jurij v Slov. Gor. (Maribor 1. b.); Kupčič Anton, Ptujška gora; Pongraz Guido, Dornava pri Ptujju; Zorko Anton, Tolsti Vrh, Špitalič, p. Konjice; Strmšek Franc, Muršak, p. Slatina Radenci; Knez Franc, Breg, Konjice; Likavec Jernej, Sv. Peter pri Mariboru; Dolinšek Vinko, Selnica ob Dravi; Hönigmann Ivan, Loče pri Poljčanah; Varga Modjar, Dol. Lendava; Ložak Stefan, Dobrova pri Konjicah; Seršen Franc, Veržej; Belec Franc, Kristanci, p. Križevci pri Ljutomeru; Fras Jakob, Muršak, p. Slatina Radenci; Rantaša Franc, Rinkovci, Galuškak, p. Sv. Jurij ob Ščavnici; Forle Janko, Svibno, p. Radeče; Žel Jožef, Zgor. Porčič, p. Sv. Trojica v Slov. gor.; Vidovič Martin, Bresternica, p. Maribor.

Pri nakupu naj zahtevajo vinogradniki od trsnice, oziroma trsnicarja račun, iz katerega mora biti točno razvidno, koliko komadov cepljenk I. razreda so kupili, kakšne sorte in na kakšnih podlagah. Dobavitelje trsnega materiala, ki bi na katerikoli način postopali neredno, je prijaviti preko pristojnega sreskega načelstva banski upravi.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali:

Devize: Amsterdam 2268.28 — 2275.12, Bruselj 784.01—786.37, Curih 1098.45 do 1101.45, London 209.11—216.61, New York 5628.13—5645.13, Pariz 221.14—221.80.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.905, Pariz 20.13, London 19.25, New York 514.26, Bruselj 71.35, Milan 26.52 in pol, Madrid 43.80, Amsterdam 206.20, Berlin 122.20, Sofija 3.72, Praga 15.27, Varšava 57.50, Budimpešta 90.02 in pol, Bukarešta 3.07.

Senzacija, o kateri govori vsa Ljubljana, je Ufina, po Eriku Charellu z vsem razkošjem in scenirano veleopereto

Lillian Harvey
*
Willy Fritsch
*
Lil Dagover
*
Conrad Veidt

Kongres pleše

Predprodaja dnevno od 11. do 1/2 13. ure
Dopolnilo FOXOV ZVOČNI TEDNIK
Predstave danes ob 4., 1/2 8. in 9 1/4 zvečer
— jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. zvečer
ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Vsak si mora ogledati to bajno filmsko veledelo!

Naše prometno vprašanje

Promet smo v Ljubljani prav za prav šele začeli urejevati

Ljubljana, 21. novembra.

Ljubljano je marsikaj prehitelo. Mesto je preraslo samo sebe, med dolgo vasio se je začelo uveljavljati vlemesto, ki se mora še vedno boriti s prejšnjimi prilikami, kar se najlepše kaže z nastopom prometnega vprašanja.

Na ozkih, vijugastih, nepreglednih cestah in zverženih trgih se je začel razvijati živahen promet, ki je zadnje čase že skoraj vlemestem in še vedno narašča. Priznati moramo, da nas prometno vprašanje doslej ni posebno skrbelo, vendar je treba upoštevati, da nas je prehitel prenegel razvoj, ki zahteva vedno nove zahteve, na kakršne pred leti nismo mogli še misliti. Zadnja leta se je Ljubljana itak dobro razgibala ter se preražala na vseh koncih in krajih, kar jo tudi zadržuje, da se ne razvija v vseh smereh dovolj intenzivno. In tudi prometno vprašanje smo že načeli, saj nas prometne prilike silijo, da nekaj ukrenemo.

Ureditve prometa je pa zvezana s težkimi pogoji, zlasti se, če hočemo, da bo urejen v skladu s časom, s sodobnimi potrebami in zahtevami. Glavne zahteve so, da se promet razvija hitro, varno in neovirano. Pri nas jih je tem težje izpolniti, ker je središče mesta, kjer se promet središčni, stari del mesta s tesnimi cestami in premajhnimi nereguliranimi trgi. Moramo torej najprej misliti na regulacijo, ki pa zahteva prevelike žrtve, saj ne moremo kar čez noč regulirati vseh cest in trgov v središču, čeprav bi jih morali, kar bi bilo v interesu temeljite ureditve prometa. Ceste bi morali namreč na mnogih krajih popolnoma preložiti (n. pr. Sv. Petra cesta), trge pa razširiti (Marijin in Mestni trg pred magistratom) ter bi morali padati hiše na vseh koncih in krajih. Kot lep primer, s kako velikimi žrtvami so zvezane takšne regulacije, nam lahko služi odstranitev prometne ovire v Gradišču, katere stroški gredo v milijone. Zato zdej še ne moremo misliti na večje regulacije, čeprav je že v veljavi najnovejši regulacijski načrt, odločuje pač denar, ki ga ima tudi ljubljanska občina vedno premalo.

Z gotovostjo pa lahko računamo z regulacijo Ajdovščine, ki jo bodo regulirali prihodnje leto obenem s tlakovanjem Gosposvetske ceste. Na drugem mestu je regulacija Jurčičevega trga, ki je v zvezi s postavitvijo voznega mostu na kraju prejšnjega litoželeznega, in Marijinega trga glede na tromostovje. Vse te regulacije so pa le delne, odnosno jih ne morejo zaradi prevelikih stroškov izvršiti v tolikšnem obsegu kot bi bilo potrebno. Če podro n. pr. na Jurčičevem trgu le eno hišo, s tem se niso odstranjeni vsi prometni nedostatk, ki so prav tako važni kot ta. Prestavitve Prešerna s Marijinega trga se tudi prav za prav ne pomeni mnogo, glede na celotno regulacijo.

Regulatorji imajo torej vezane roke. Zeleti bi pa bilo, da bi pri nas prodrlo spoznanje, ali so potrebneje regulacije cest in trgov, katerih namen bi bil pred drugimi — ureditev prometa, ali so nujnejše regulacije trgov, parkov in nasadov, ki so predvsem estetična potreba. Zdi se namreč, da pri nas reguliramo ceste in trge kar od kraja ter po vrsti, ne glede na to, kje so regulacije najpotrebnejše, in da gledamo pri regulacijah v prvi vrsti na estetične zahteve. Tempo sedanjega življenja ne dopušča, da bi človek iskal na cesti lepoto, nego ga silijo, da čas čim ekonomičneje izrablja. Čas, porabljen na cesti, je prav za prav izgubljen. Občila (komunikacije) morajo torej odgovorjati duhu časa. Zato je tudi danes ravna, široka cesta najlepša, dočim je bila v romantičnih časih zveržena, da so se po nji lažje smukali trubadurji ter skrivali za vogali; časi se pač izpreminjajo, prilagodevati se jim je pa treba.

V novih mestnih delih so ceste ravne in široke. In tako je Ljubljana okrog in okrog središča še kolikor toliko sodobna glede na prometne zahteve, proti mestnemu središču se pa ceste vedno bolj zožujejo, torej baš tam, kjer bi se morale zaradi živahnjega prometa širiti. Glavne žile so ožje kot stranske. Po teh glavnih cestah je pa tudi že skoraj povsod izpeljan tramvaj. Znano je, da izmed vseh brzovoznih vozil ovira promet najbolj tramvaj. Vidimo, da so izpolnjeni skoraj vsi pogoji, da je vozni promet v središču čim bolj otežkočen in tudi nediscipliniran, pešci k temu pripomorejo največ, ko gledajo na naraščajoči promet z neraz-

mevanjem; smatrajo namreč češče avtomobilske vožnje za zgolj luksuz, kolesarjenje pa za sport. S strogim ter primernim cestnopoličnim redom bo edino pomagano. Vendar pa ne smemo biti pristranski, priznati je treba, da se pri nas ne more vzdrževati stroga prometna disciplina predvsem zaradi tega, ker marsikje nimamo niti trotoarjev — drugje pa širše od cest — ter pač morajo tudi pešci uporabljati ceste. Seveda bi ne smeli smatrati, da imajo na cestah prvenstveno pravico ter da se mora zaradi njih ustaviti ves drugi promet. Naša domačnost in kozmopolitizem se tepeta tudi na cestah vedno bolj.

Promet v središču zaradi tega vedno bolj zastaja ter se kupči in je iz enega mestnega dela v nasprotno ležeči vedno dalje, ker se vozila z vedno večjo težavo prerivajo skozi središče in vozijo počasneje. Lzogniti se središču, je pa zopet potrata časa. Najkrajše smeri iz enega mestnega konca drže navadno preko centra. Nekateri mestni deli so pa skoraj povsem odrezani drug od drugega, čeprav bi s kratkimi cestami zvezali pretrgane, najkrajše ceste, ki drže proti tistemu delu. Kako malo smo se doslej brigali za prenosmerne prometne zveze, nam najlepše kaže stara tramvajska proga Vodmat-glavni kolodvor. Nad 30 let nam ni prišlo niti na misel, da bi skušali zvezati vzhodni del mesta s kolodvorom v ravni smeri s tramvajsko progo.

Na podlagi vseh teh ugotovitev lahko trdimo, da smo promet prav za prav šele začeli urejevati. Sicer smo tlakovali ceste že pred leti, toda tlakovanje cest še ne pomeni, da je promet urejen, nego, da je le olajšan. Nalog nas pa čaka na tem področju vsak dan več. Lahko se le tolažimo, da se bo Ljubljana ustalila v svojih ozkih mejah, kar je sicer vse prej kot prijetna tolažba. Toda Ljubljana je že tako nesrečna, da se postavlja njenemu napredku vse po robu. Če samo pomislimo, s kakšnimi velikanskimi stroški te zvezane preložitve železnice izven mesta in prestavitve glavnega kolodvora, vidimo, da si je mesto samo postavilo silno ozke meje, preko katerih se ne bo moglo nikdar razmahniti samo z lastnimi močmi. Vendar nas pa mora želja za napredkom vedno bodriti, da zavijamo rokave, Ljubljana ne sme več zaspati.

Omejitev prekupčevanja z mlekom

Ljubljana, 21. novembra.

Kr. banska uprava je pod VI. št. 15676/1 z dne 11. novembra t. l. izdala sledečo okrožnico:

»Vsem srezkim načelstvom, srezki izpostavi v Škofji Loki, mestnim načelstvom Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj.

Povodom predstavitve Centralnega mlekarkega društva v Ljubljani, z dne 16. junija 1931 glede higijskih nedostatkov pri prometu z mlekom, se naslovi opozarjajo na določila zakona o nadzorstvu nad življenjskimi potrebščinami, z dne 8. februarja 1930. Ur. list 156/34 z dne 26. februarja 1930 zlasti pa na člene 8, 17 in 28 pravilnika o natančnejših določilih za izvrševanje zakona o nadzorstvu z živili, z dne 3. junija 1930 službeni listi 139/23 z dne 4. septembra 1930.

Posvečati je posebno pažnjo trgovcem in prekupcem, ki zalagajo z mlekom večje konzumne centre (mesta, zdravilišča, letovišča in industrijske kraje) ter jih kontrolirati, ali ima vsak na domu zbiralnice, to je higijsko urejen prostor, ki se sme uporabljati samo za zbiranje mleka. Za čiščenje posod mora imeti poseben prostor, ločen od prostora, kjer se mleko shranjuje. Ta prostor se ne sme uporabljati za druge namene, zlasti tudi ne za pranje perila. Prevozna sredstva morajo biti snažna, in se ne smejo uporabljati istočasno za prevažanje stvari, s katerimi bi se utegnulo mleko onesnažiti, zlasti pa je zabraniti prevažanje pomij.

Pri ugotovljenih nedostatkih je postopati strogo po določilih zakona in pravilnika in nemudoma ukreniti vse potrebno, da se takoj odstranijo.

Po naredbi bana, načelnik oddelka za socialno politiko in naravno zdravje. Dr. Dolšak, s. r.

Bil je gotovo že skrajni čas, da je kr. banska uprava z zgornjo, precej strogo okrožnico pomagala zakonu do veljave, ker je nekvificirano prekupčevstvo že v

resnici ogrožalo delo tako realne mlečne trgovine, kot sploh vsakega, ki je hotel delati na kvalitativnem podvigu našega mlekarstva.

Sedaj je vrsta predvsem na mestnih načelstvih prizadejih, (za industrijske kraje na srezkih poglavarstvih) da gornjo okrožnico dopolnijo s tem, da brezpogojno zabranijo trgovanje z mlekom ljudem, ki nimajo lastnega prodajnega lokala (to so itak v večini slučajev isti, ki se jih gornja okrožnica tiče) ampak prodajajo mleko od hiše do hiše, ter ga prelivajo po odprtih cestah, daš bi je to v obraz najelegantnejšim zahtevam higijene. Pa tudi naše združništvo in sploh vse kvalificirano mlekarstvo, naj bi sedaj pokazalo, kaj zna in zmore, ter konzumentu postreglo tako kot se ni bil nikoli, ker le na ta način je hodočnost našega mlekarstva zasigurana.

dá vitko in elegantno linijo!

V zalogi trdke

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Popravek

Sključujem se na članek tiskan v dnevniku »Slovenski Narod«, št. 256 od 10. novembra 1931, stran 2. člen 3, pod naslovom »Čudne kupčije in prosim, da se v prvi ali naslednji številki oddiska pod istim naslovom in v isti velikosti v isti rubriki sledeči popravek:

»Ni res, da je bil Rade Seliskar »zastopnik« tt. »Dukra«, pletiona čarapa, Zagreb, temveč je kot akviziter tt. A. Menzi, Zagreb, poleg poslova za to trdiko samo nabiral naročila za tt. »Dukra«.

Ni res, da je bil Seliskar »pooblaščen« od tt. »Dukra« ali tt. A. Menzi za inkaso, dajanje popusta in prevzemanje blaga, temveč je res, da je vse to vršil na svojo pest, brez vsake polnomoči in pristanka ter dveh trdk in je res, da so prizadete »tranke same olajševale Seliskarju te goljufije s tem, ker niso čitale in pazile na pogoje, označene na od njih samih podpisanih in v kopiji prevzetih naročilnic tt. »Dukra«, na katerih stoji izrecno pod točko 12, da priznava tovarna plačila drugim osebam samo v slučaju, ako imajo te osebe za to predpisano pooblastilo trdke, katero pooblastilo ne sme biti staro preko pol leta.

Radi tega ni res, da je vršil Seliskar inkrimirane prevare v dogovoru ali s pristankom tt. »Dukra«, ali »Menzi«, temveč je res, da tem trdkam o manipulacijah Seliskarja sploh ni bilo ničesar znanega, dokler ni bil isti prijet in da so te trdke tudi same od Seliskarja oškodovane.

Ni res, da se nahaja korespondenca o Seliskarjevih prevarah pri tt. »Dukra« ali Menzi, temveč je to samo neumestni zagovor Seliskarja, kar najbolje potrjuje okolnost, da Seliskar priznava, da teh kopij nima, ker mu jih je baje žena sežgala. Podpisana trdka si pridržuje pravico postopati proti vsem krivcem in povzročiteljem tega neresničnega članka radi obrekovanja v smislu tiskovnega zakona, ker posluje podpisana trdka strogo solidno, korektno in realno.

V Zagrebu, dne 19. novembra 1931.
»Dukra«, pletiona čarapa, Zagreb
I. Kralj.

Klic Slovencev iz Južne Amerike

Slovenska Matica je prejela naslednji dopis:

Znano vam je, da se je število Slovencev izselilo v Argentino in v Južno Ameriko sploh. Ker pa smo Slovenci po naravi družabni ljudje, smo si pred dvema letoma ustanovili »SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTO« Buenos Aires, v katerem naj bi se shajali, izobraževali in zabavali tu v daljni tujini.

Ker pa smo raztreseni po celi Južni Ameriki in ni bilo mogoče spraviti vseh Slovencev pod okrilje enega samega društva, smo ustanovili poleg tega še pet drugih društev pod istim imenom in s enakimi pravili, katerega so »Združiti vse Jugoslovane ter si medsebojno pomagati na socialnem in gospodarskem polju«.

Ostala društva se nahajajo: Slov. Prosv. D. Buenos Aires, 3 Córdoba, S. P. D. Sao Paulo (Brasil) in S. P. D. Montevideo (Uruguay).

Vsa ta društva se pa vedno obračajo na nas, kot prvo društvo v glavnem mestu Južne Amerike, ki začasno zastopamo zvezo, naj bi jim pomagali s knjigami, notami in dramskim materialom.

Ker so pa naša sredstva radi velike brezposelnosti neznatna, jim žalibog niti z najpotrebnejšimi ne moremo pomagati.

Zato se tem potom obračamo do Vas s prošnjo, da nam priskočite na pomoč z kakimi knjigami ali notami ter po možnosti igrami.

Ker vemo, da Vam je na srcu naša nemila usoda ter da čutite z nami, ki se moramo v daljni tujini boriti za kosček kruha, ker so naša sredstva radi velike brezposelnosti zelo omajana, upamo, da boste iz vaše rodoljubnosti pripomogli k čim lepšemu razvoju naših društev ter ugodili naši prošnji, za kar se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Slovenska Matica bo darovala nekaj svojih knjig, od vsake po več izvodov. Knjige naj se izroče ali pošljejo na Slovensko Matico na Kongresnem trgu št. 7 v Ljubljani, ki bo preskrbela odpremo vseh knjig v Buenos Aires.

Prodaja trsnega materijala

Prodaja trsnega materijala je dovoljena v območju dravske banovine samo javnim trsnicam in privatnim trsnikarjem, ki imajo zato dovoljenje od ministrstva. Kdor pa želi prodajati svoj trsni material v druge banovine, izveniši v vardarsko, mora predložiti tukajšnji banski upravi z Din 5.— in 20.— kolkovano prošnjo. Obvezen pregled za izvoz določenega trsnega materijala izvrši pristojni sreski kmetijski referent na stroške trsnikarja.

Banovinske ustanove in zavodi banovinska trsnica in drevesnica, Peke p. Limbuš, banovinska trsnica in drevesnica, Kapela p. Slatina Radenci, banovinska trsnica in drevesnica, Sv. Uršula p. Dramlje, banovinska trsnica in drevesnica, Drašci p. Metlika, banovinska trsnica in drevesnica, Črnomelj,

sresko načelstvo, Krško, sresko načelstvo, Novo mesto, banovinska vinarska in sadjarska šola, Maribor, banovinska kmetijska šola, Grm, p. Novo mesto ter banovinska gospodinska šola, Mala Loka, p. Velika Loka, bodo prodajale letos trsni material po sledečih cenah:

1. cepčeni la po Din 1.20 komad 2. korenjaki la po Din 0.25 komad, korenjaki la po Din 0.15 komad, 3. ključki la po Din 0.15 komad, la po Din 0.08 komad, 4. rozge za cepiče po Din 0.10 komad.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke, perilo t. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 21.: Brez tretjega. Red B.
Nedelja, 22. ob 15.: Princeška in pastirček. Izven. Znižane cene. — Ob 20. Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene.

Drvi ob 20. se vprizori Begovičeva drama »Brez tretjega« z gospo Miro Danilovo in G. Levarjem v glavnih vlogah. Predstava je za red B.

Druga mladinska predstava letošnje dramske sezone bo v nedeljo, 22. t. m. popoldne ob 15. Vprizori se izvrstna in vlezabavna Golijeva pravljica »Princeška in pastirček« po znanih cenah.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 21.: Židinja. Izven. Znižane cene. Nedelja, 22. ob 15.: Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene. — Ob 20. Košana. Izven. Znižane cene.

Opozorjamo na nocojšnjo vprizoritev velike opere »Židinja«, pri kateri poje glavno tenorsko partijo novi tenor naše opere G. Ivič. Vlogo kneza Leopolda poje prvič na našem odru naš lirski tenor G. Banovec. Ostala zasedba: ga. Gjurgjenac, ga. Ribičeva, g. Rumpel, g. Janko, g. Magolič in g. Perko. Pleše, v katerih nastop: celoten baletni zbor, je našel tudi G. Golovin. Opero dirigira kapelnik dr. Švara, režija pa je ravnatelj Poličeva.

»Vstori in njen huzar« po znanih cenah bo v nedeljo, 22. t. m. ob 15. v naši operi. Opereta je izvrstno našturinana, polna prelepih melodij in je doslej še vselej napolnila operno gledališče.

»Košana« je brez dvoma ena najboljših naših predstav, poje se v operi v nedeljo zvečer po znanih cenah. Zasedba ista kakor pri premijeri. Obisk najtopleje priporočamo. Delo je v vsakem pogledu izvrstno pripravljeno in je doseglo naravno ogromen uspeh. Dirigira ravnatelj Polič.

Lehar: »Dežela smehljaja«. Sredi prihodnjega tedna se vprizori prvič na našem odru eno izmed najnovejših Leharjevih del, »Dežela smehljaja«, katere prvo dejanje se vrši na Dunaju, drugo in tretje pa na Kitajskem. V glavnih vlogah te operete so zaposleni: gospa Poličeva in Ribičeva ter gg. Banovec, Peček in Zupan. Delo se povsod izvaja z velikim uspehom. Premijera bo v režijem in muzikalnem oziru najskrbneje pripravljena.

Beležnica

Kolebar.

Danes: Sobota 21. novembra katoličani: Darovanje Marije Device, Grmislav, pravoslavni: 8. novembra: Zbor arh. Mihaela.

Jutri: Nedelja, 22. novembra, katoličani: Cecilija, Jezdimir, pravoslavni 9. novembra.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Kongres pleše.

Kino Dvor: Nepremagljivi cowboy.

Kino Ideal: Cinker.

ZKD: Najnovejši Ufina kulturni zvočni filmi ob 14.30 v kinu Matici.

Jadranska Straža: Predavanje Rudolfa Crniča ob 20. v restavraciji Zvezda.

Otvoritev šahovskega turnirja ob 20. v Narodni kavarni.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matica: Kongres pleše.

Kino Dvor: Nepremagljivi cowboy.

Kino Ideal: Cinker.

ZKD: Najnovejši Ufina kulturni zvočni filmi ob 11. v kinu Matici.

Občni zbor akad. podružnice družbe Sv. Cirila in Metoda ob 10.30, Beethovnova ul. 2.

Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola ob 16. v Narodnem domu »Mefisto in njegov svak«.

Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru ob 15. »Poglavar podzemlja«.

Spot.

Ilirija: Slovan ob 13.30 igrišče Primorja.

Primorje: Svoboda ob 15. igrišče Primorja.

Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Leustek, Resljeva cesta 1, Bohinec, Rimska cesta 24, in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Borbe in senzacionalne pustolovščine na divjem zapadu

Nepremagljivi cowboy

Wallace Berry

Predstave danes ob 4., 1/2 6., 1/2 8., in 9. uri — jutri v nedeljo ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri

Cene 4 in 6 Din. Premiera!

Sport

— Razpis medkлубskega cross-country teka za smučarje. S. K. Ilirija razpisuje za verificirane člane klubov, ki so včlanjeni v JZSS tekmovanje v cross-country teku, ki se vrši dne 22. novembra 1931 v Ljubljani. Dolžina proge znaša 10 km in vodi iz igrišča S. K. Ilirije mimo hotela Bellevue, skozi Kozlovo dolinico do Mosteca, odtod na Večno pot, z Večne poti do Glinščice, ob Glinščici zopet do Večne poti (400 m nižje od Strelišča), odtod čez Rožnik zopet na igrišče Ilirije, kjer je tudi cilj. Prvo plasirani prejme kot darilo kip, ki postane njegova last po dvakratni zaporedni zmazi ali po treh zmazah v presledku. Drugoplasirani prejme plaketo, tretji pa priznanico. Zrebanje startnih števk se vrši 1 uro pred tekmovanjem, start pa točno ob 10 uri popoldne na igrišču Ilirije. Tam je tudi garderoba. Pismene prijave sprejema g. Mahkovec, kavarna Evropa in na igrišču Ilirije v nedeljo do 9. ure

KONGRES PLEŠE

naročene vstopnice je brezpogojno dvigniti eno uro pred dotično predstavo!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Dohodki.

— Včeraj se je vozil Suhač z novim avtomobilom. Kako ga je neki zaslužil! Jaz si pa ne morem kupiti niti kolesa.

— Kaj ne veš, da je bil spomladi v konkurzu?

Srečanje.

— O, dober dan, gospod! Saj se še poznava, kajne?!

— Znani se mi res zdite, vendar se ne morem spomniti, od kdaj se poznavata.

— Dovolite, da vam osvežim spomin! Lani sem vam posodil 100 Din.

— Ni mogoče, nikdar vas še nisem videl!

Zakonca v kinu.

— Slišiš, pusti si rasti brke, da boš tako korenjaški kot ta igralec!

— Veš kaj, meni poganjajo prepočas, pusti si jih raje rasti ti, tebi rasto mnogo hitreje!

Med prijateljicami.

— Ema se je pa strašno postarala odkar je poročena.

— Zato se pa jaz ne maram poročiti!

— No, zate je pa itak vseeno, če se poročiš ali ne!

Naval k dnevni blagajni

Kongres pleše

je ogromen! Zasigurajte si vstopnice že v predprodaji!

Letošnji novinarski koncert

Zelo bogat spored — Nastop talentiranega malega goslača Mirana Viherja

Ljubljana, 21. novembra. Zopet se je približal 1. december, naš narodni praznik, ki ga praznuje Ljubljana že več let brez velikega sijaja, zato pa tem priložnejše na novinarskem koncertu. Prva večja, a lahko rečemo tudi največja koncertna in družabna prireditev, ki se z njo odpre sezona koncertov, plesov in družabnih večerov v Ljubljani, bo tudi letošnji novinarski koncert. Ta način proslave državnega in narodnega praznika se je v Ljubljani že tako udomačil, da si brez novinarskega koncerta 1. decembra skoraj ne moremo misliti. Nihče več v Ljubljani ne dvomi, da je vsakoletni novinarski koncert ona velika, vse sloje prebivalstva združujoča in vse glavne panoge našega glasbenega udejstvovanja obsegaajoča prireditev, ki v polni meri zadovolji še tako razvijenega prijatelja popularnih koncertov in neprisliljene družabne zabave. Tudi letošnji novinarski koncert bo to sodbo v polni meri potrdil, saj bo tako glede bogatega sporeda, kakor tudi po živahnosti koncertnemu delu sledečega družabnega večera na višku.

Za danes naj samo omenimo, da bodo sodelovali na letošnjem novinarskem koncertu orkester Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod dirigentom g. Heri Svetelom, pevski zbor »Grufike« pod dirigentom g. prof. A. Grubmingom, slovenski vokalni kvintet (gg. Stibernik, Jug, brata Petrovič in Šulc), mladi goslač Miran Viherj iz Celja, ki ga bo spremljala na klavirju ga. Mira Sancinova, pevski kvintet Ljubljana (gg. Grobeljšek, Grill, Premelj, Plevelj in Križnar) ter pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« pod dirigentom g. Zorkom Prelowcem. (Sodelujoče smo našli po vrstnem redu tako, kakor nastopijo na koncertu.) Posebnost letošnjega novinarskega

koncerta bo nedvomno nastop mladega goslača Mirana Viherja, ki ga vidimo tu na sliki. Miran Viherj je otrok svoje vrste, izreden primer muzikalnosti — trdi vsakdo, ki ga je slišal, in tudi dr. A. P., graški univerzitetni profesor, pravi, da je Miran upravičeno čudovit primer, ki zasluži, da si ga ogledamo od blizu. Deček svira šele na polovici mojske gosli iz klasične delavnice znamenitega italijanskega mojstra. Ko je prišel Miran v prvem letu vijolinkega pouka k svojemu vijolinškemu mojstru g. Karlu Sancinu, ki ga muzikalno vodi, uči in vzgaja, je bilo treba naročiti posebne goslice, odgovarjajoče malim rokam in drobnim prstkom. Že pri začetnem pouku je otrok pokazal izredno muzikalnost, absoluten sluh in vse pogoj, ki so potrebni bodočemu goslaču. Miran ni do igranja. V šoli je med prvimi, ljubi ročno delo, nosi vedno s seboj knjigo za skice in dobro riše. Občuje rad v družbi odraslih.

Zanimivo je, kako se deček pri raznih skladbah izraža z besedo, kako presoja to in ono in kako se zna navdušiti za lepo umetnost in muzikalno vredna dela. Izmed klasikov, ki so mu v pretežni večini več ali manj znani, igra rad Bacha in Brahmsa, ker da je »globoke« (Brahms), kakor kak vodnjaka. Izmed modernih mu zaenkrat najbolj imponira Szymanowski, ki je znal ustvariti k Paganinijevim Capricam tako popoln klavirski part v sodobnem modernem duhu. Deček tudi sam poskuša skladati, ko mu tu in tam žilica ne miruje. Ko ga je njegov mojster nekoč vprašal, kako to, da na podiju vse lepše igra, nego pri vaji, je dejal, da mu pri vaji manjka — publike! In res svira raje v koncertni dvorani, kakor doma ali pa pri vijolinški uri. Tehnične stvari so mu v zabavo, a ljubi jih ne; bolj muziko. Pri lepem sonatnem stavku bi preigral vso noč in če bi bil še tako težaven.

Nemški kritik dr. F. Z. je o zadnjem Miranovem nastopu pisal: »— vsak ton je v ritmu, tehniki in izrazu izpričevalo čudovite nadarjenosti —«

Da je Miran kljub svoji šibki konstituciji utrjen in fizično odporen, je poskrbel njegov skrbni atek, bivši šolski upravitelj v št. Janžu na Vinski gori (sedaj v pokoji), ki pravi, da za Mirana, najmlajšega izmed štirih otrok, ni nobena smreka previsoka, da bi ne mogel splezati na njo.

Se v letošnji sezoni pojde Miran tudi preko mej naše domovine, da postavi moža. Njegova igra je tehnično trdna, globoko občutena in profinjena. Njegov ton izvira iz srca in veže poslušalca tesno nase. Male gosli zvenijo pod njegovim odločnim tokom jasno in žarko kot cele. — Sicer ga bomo pa videli in slišali 1. decembra v Unionu.

Gostovanje beograjskih igralcev

O popularnem srbskem dramatik Jovanu Steriju Popoviću in njegovih zaslugh za srbsko dramatik smo že poročali. Zdaj, ko smo videli Popovičovo najboljšo satirično šaloigro tudi na odru, lahko priznamo, da nam je njegova prikljubljenost pri srbski publiki in srbskih igralcih razumljiva. Dasi pri tem nismo slepi za nedostanke v njegovi igri.

Da je Popović šibak v psihološkem pogledu, da mu je zaplet dejanja slaboten, da so njegove osebe dokaj naivne, njih mišljenje in čustvovanje premalo motivirano, razvijano v prenatrženih skokih in premenah, da včasih hudo karikira in pretirava, dosega efekte z obrabljenimi ali zelo drastičnimi sredstvi, vse to je res. Toda vzlic temu je živ in močan, zlasti na srbskih ocenah, še dandanes.

Zakaj? Popović je črpal svoje vesele igre iz svoje dobe in jih napisal po živih modelih, včasih drastično in vendar pogodeno. Vedno je znal dati svojim osebam karakterističnosti, ki jih dobro poznajo gledalci in uživajo. Popović si svojega trgovca Grka ni izmislil, nego ga je fotografiral in nato še karikiral; zato je v njem, kakor tudi v drugem grškem trgovcu, Kir Dimi, toliko realnosti in istinitosti.

Oba ta dva Grka sta zelo smešna, a obenem vznepeta, zlasti Kir Janja, naše součute; poleg komičnosti je v njima tudi tragičnost. Vzlic karikiranosti sta resnična človeka. Takih figur ne manjka niti danes in nas zanimajo čisto sodobno.

Velika vršina Popovičeva pa je še posebno živo dejanje, urni potek prizorov, da ni monotonski in dolgočasen ter daje igralcem dosti prilike, da svoje figure izprestrže z najrazličnejšimi potezami. Popović je poznal oder in igralske težnje, a vedel je tudi, kaj ugaja občinstvu. Umel je dosežati efekte, presenečenja, ki niso neokusna. Znal je pisati igre, znal biti duhovit in topel. Da je bil klasično izobražen in v svetovni dramatski književnosti zelo vešč, izdaja »Kir Janja« vedno iznova. Čeprav ne močan in izvrstnosti, je znal Popović tudi izposojenim ali posnetim tipom vdihniti srbsko dušo ali vse notranje in zunanje znake znanih mu sodobnikov.

Kako je znal oživiti komično govorico »Cincarjeve«, Grkov izkoreninjenec, ljudi, ki so brez prave domovine in čebljajo grško-srbsko-rusko mešanico brez sklanjatve ali z napačno sklanjavo ter jih označiti čisto kot čifute najslabše vrste, je gotovo velika literarna odlika.

Predstava sama pa me ni navdušila.

V prvi vrsti se ne strinjam z inscenacijo. Vsa igra se godi na istem prizorišču, v sobi. Casa je torej dovolj, da se uredi realistična soba. Da bi bile sobe v Banatu pod zemljo, se nisem slišal. Ali iz podane sobe vodijo nerodno visoke stopnice na cesto. Poleg teh stopnic pa je v isti sobi še dvojne stopnice, ene v kuhinjo in druge zopet na cesto. Treje stopnice v eni sobi, med temi še razni podiji, da morajo igralci neprestano telovaditi, je morda silno modno, toda nepraktično in nelepo. Igra iz 1. 1837 naj se daje v stilu svoje dobe.

Vsa igra je napisana realistično, zato odklanjamo tudi vsiljene modne zaključke dejanja, ki naj simbolizirajo strašno skopost Janjev in prav tako strašni pohlep ostalih oseb po denarju. Da se vrže Janja kakor blazen na svojo skrinjo z zakladi in da reže vanjo z iztegnjenimi rokami vsi ostali, se zgodi kar na dveh zaključkih. In da se Janja zaradi srčne napake ali komedijskega onesvešča vedno iznova, utruja; efekt, ki se ponavlja, ne učinkuje.

Tudi se mi ne zdi utemeljeno, da je Katica do nemožnosti karikirana, naličena kot lutka in sploh skoraj bebasto. Po čitanju igre sem smatral Katico le za navadno, preprosto in dobrosrčno dekle, ki očeta ljubi in brani. Da bi mogel Mišić ljubiti tako Katico, kakršno smo videli, ne verjamem. Ako pa jo jemlje Srb le zaradi denarja, je še slabši kot Grk. Tega pa avtor menda ni nameraval povedati.

Tudi Mišić v podani igri ni bil všeč. Predvsem ne po svojem poudarjanju ne civiliziranem vedenju; da drži obe roki skoraj neprestano pod pazduho, v rokavu telovnika, maha s palico in polaga klobuk na mizo, je za mag. viš. uradnika, notaroša, nemožno. Mišić je ljubezniv, poreden in simpatičen prevečanec. Po knjigi. Po tej igri pa je oduren slepar in nasilnik.

Med igralci so trije ugajali. Predvsem g. Gošić v naslovi vlogi. Izvrsten, zelo rutiniran, v sredstvih bogat umetnik. Ali Levarjev »Mercadet« je kazal, da je naš prvak močnejši.

Imeniten tip je podal g. Marinković s Kir Dimo po maski, govori in kretnjah. Prav dober hišni hlapec Petar, dasi predrastično razcapan, je bil g. Vasić. Polno je ustrezala z Juro ga. Arsenijevičeva, dasi ji uloga ni nudila prilike, da bi se kakorkoli izkazala.

Predstava je bila jedva zadovoljivo obiskana, a navzoče občinstvo je sprejelo beograjsko družbo s toplo simpatijo in živahnim ploskanjem.

V šoli.

Učitelj: Povej mi, Mihec, kje leži Madeira.

Mihec: V naši kleti na levo pri zidu, gospod učitelj.

Poverjenikom Vodnikove družbe

Pisarna Vodnikove družbe pravkar razpisa letošnje družbine knjige. V ponedeljek bodo odposlane za vso bivšo ljubljansko oblast. obenem pa pridejo na vrsto tudi kraji izven Slovenije.

Vodnikova družba nujno prosi p. n. poverjenike, ki še niso poslali letošnjih članov in članarice, ki pa so pred meseci obljubili, da ostanejo družbi zvesti. Naj čimprej pošljejo prigrasila in denar Družbina pisarna jim bo nemudoma dostavila knjige.

Prav tako se Vodnikova družba obrača do vseh poverjenikov brez izjeme s prošnjo, da ji skušajo sedaj, ko lahko opozorjajo na letošnje lepe in zanimive knjige, pridobiti še novih članov. Ker so bile prejšnja leta nekatere knjige po izidu publikacij razprodane, je Vodnikova družba letos natisnila večje število knjig, da lahko ustreže tudi onim, ki so se šele po izidu knjig odločili, da postanejo nje člani. Torej je letos zadostna zaloga novih knjig in lahko pisarna izvrši vsa naknadna naročila.

Vse prijatelje slovenske ljudske knjige prosimo, da v teh dneh agitirajo za Vodnikovo družbo in ji pridobivajo za letošnje in za nadaljnje leto novih članov. Na delo za Vodnikovo družbo!

Kdor čita kriminalne romane in Edgarja Wallacea

si mora brezpogojno ogledati v KINU IDEAL kriminalni film napete vsebine

CINKER

(Izdajalec)

Današnji živilski trg

Ljubljana, 21. novembra. Prejšnjo soboto je deževalo in je bil trg slabo založen, slaba je bila tudi kupčija. Danes je pa bil dovoz zelo velik, blaga je bilo v izobilju in kupčija je bila zelo živahna, čeprav gre že proti koncu meseca, kar se na trgu običajno pozna. Prav živo je bilo davi pred mesarskimi stojnicami. Zaradi stalnega padanja cen živini so bili mesarji primorani zopet znižati cene mesu. Dasi so bili na vseh stojnicah veliki napis: Goveje meso po 10—12 Din kg, na mnogih stojnicah so ga prodajali celo po 8—10 Din kg. Mesarji so vabili ljudi, češ, kupite meso, nikoli še ni bilo tako poceni in nikoli več ne bo. Pa so gospodinje res pridno nakopovale, kajti cene so bile znižane tudi telečjemu mesu, ki so ga prodajali po 10 do 14, največ 16 Din kg. Cene telečjemu mesu so padle za 2 Din pri kg, istotako so pa mesarji znižali cene tudi prešičjemu mesu. Prešičje meso prodajajo od 16 do 18 Din kg, popreje od 18 do 20, nedavno celo še 22 Din kg. Neki mesar prodaja prešičje meso po 12 Din kg. Kg sala stane 14 Din, kg slanina pa do 18 Din, gnjati celo do 20 Din.

Na sadnem trgu je bilo zopet mnogo jabolk, ki so jih pripeljali večinoma iz bližnje ljubljanske okolice, pa tudi iz oddaljenejših krajev. Jabolka prodajajo po 2—5 Din kg, hrusk pa ni bilo mnogo. Na trg so pripeljali tudi nekaj vreč kostonja po 2 Din liter in orehov po 2,50 Din liter.

Zelenjave je dovolj. Merico špinače prodajajo po 1 Din, kolerabe po 0,50 para komad, zeljate glave po 0,50 do 2 ali celo 3 Din komad po teži, karfirole od 3 do 10 Din evet. Zivahno je bilo davi tudi na perutninskem trgu, toliko je bilo prodajalcev, da je skoraj zmanjkalo prostora. Cene perutnine so občajne, jajca so pa prodajali od 1 do 1,50 Din komad, tudi par 2,25 do 3 Din.

Zaradi razmeroma toplega vremena pridejo letos še v poznem novembru tudi cvetličarji na svoj račun. Na trgu je se vedno polno krizantem, pripeljani so pa tudi mnogo teloha, rododendrona in raznega zelenja. Na Sv. Petra nasipu je stalo okrog 50 voz, kmetije so pripeljali zelje in krompir, kar prodajajo na debelo. Povprečno so prodajali krompir na debelo od 1,10—1,25 Din, zelje v glavah od 0,75 do 2 Din.

Čudno prijateljstvo

Ljubljana, 21. novembra. Janeza Zupanca, 28-letnega sina posestnice z Dobrove, občina Komenda pri Kamniku, in 23-letnega Janeza Lužarja, kajzarjevega sina z Dobrove, je že od mladih nog vezalo nerazdružno prijateljstvo, ki se je pa te dni na nepričakovan in čuden način končalo. Oba Janeza sta v četrtek zvečer vsovala pod nekega dekleta. Kmalu je prišla Zupancova mati klicati sina domov. Janez je ubogal in odšel domov, nagovarjal je pa tu di Lužarja, naj gre z njim. Vsi trije so odšli proti domu, med potjo je pa Lužar prijatelja nenadoma objel in še predno se je ta zavedel, ga je sunil z nožem dvakrat v nogo, enkrat pod pazduho in enkrat v trebuh. Se-le, ko ga je sunil v trebuh, se je začel Zupanc opotekati, prestregla ga je pa mati in ga odpeljala domov.

Čeprav so bile Janezove poškodbe precej težke, Zupancovi niso odavili Lužarja in fant je ostal v domači oskrbi. Včeraj je prišel Lužar k težko poškodovanemu prijatelju in ga za božjo voljo prosil odpustanja, češ, da sam ne ve, kako je prišlo do tega in zakaj je segel po nožu.

Zupancov je hotel ostati doma, pa se je njegovo stanje znatno poslabšalo in davi so ga prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da je rana v trebuhu zelo nevarna, pa tudi na levi nogi je ranjen prav do kosti.

Ljubljana dobi nov moderen hotel

Hotel Miklič bo imel tudi krasno plesno in reprezentacijsko dvorano

Ljubljana, 21. novembra. Blatne vasi ni več. In čeprav se še kažejo njeni ostanki sredi Kolodvorske ulice, jih vendar nihče več ne vidi. Na pragu mesta, na Masarykovi cesti, so zrastle velemestne palače, ki dominirajo nad okoljem in privlačijo poglede nase, vse drugo je za njimi.

Med njimi je zavzel najvidnejše mesto nov Mikličev hotel, ker stoji baš nasproti kolodvoru, torej na idealnem prostoru. Poleg tega hotela se je začela letos spomladi dvigati še ena zgradba, odnosno drugi trakt hotela. Čelna stran (ob Masarykovi

čemer pa nimamo vzroka dvomiti.

Nad dvoriščnim prizidkom bo v višini I. nadstropja lepa terasa, na katero drže z dvorišča na prostem stopnice. Poleg terase je v poslopju banketna dvorana tako, da se oba prostora lahko po potrebi združita.

Nadstropja deli vzdolž po sredi hodnik, ob katerem so na obeh straneh hotelske sobe. Zdjaj je med obstoječim in priključenim delom hotela na hodnikih še zid, ko bo pa končan tudi drugi del zgradbe, bo ves hotel zvezan s hodniki ter bo prav za prav le eno poslopje, zato je tudi

cesti) obeh traktov je dolga 50 m, obstoječi del hotela 27,90, novi pa 22,48 m. Celotna zgradba bo torej grandiozna.

Hotel pa ne bo le velik, temveč tudi najmodernejši, zato tudi zasluži, da si ogledamo novo zgradbo nekoliko natančneje.

Zazidana ploskev novega trakta meri 377 m² [(22,48 x 12,85) + (10 x 8,81)]. Poslopje je štirinadstropno, na dvorišču mu je pa priključen pritlični prizidek.

Širok glavni vhod, prevoz, je ob obstoječem poslopju, poleg njega na desni pa vhod v pritlikje, ki ga bo obsegala vsega kavarana; v dvoriščnem prizidku bo kuhinja s pritliklinami, v poslopju samem pa velika kavarniška dvorana (16,80 x 12 m). Vhod v kavarano s ceste bo skozi troje vrat, da ne bo v kavarni pri vstopu prepiha. Takoj pri vstopu na levi bo garderoba in tudi stopnice v klet. Direktni vhod v klet je tudi iz prevoza.

Vsa klet je sama velika dvorana, pod vsem pritlikjem glavnega poslopja in dvoriščnega trakta, pod kavarno razsežna 15 x 12 m, pod prizidkom pa 9 x 8 m. Pri vstopu v klet bo na desni velik predprostor za garderobo, na levi pa vhod v dvorano.

Krasna dvorana, ki bo visoka 4,05 m z mavčnim ometom, kasimiranim stropom, tapetiranimi stenami in tlemi, prevlečenimi z rdečim linolejem, bo ena najlepših plesnih in reprezentacijskih dvoran v Ljubljani. Prave plesne dvorane Ljubljana še doslej prav za prav ni imela, zato ji bo s to dvorano nedvomno zelo ustrezno. Manjši del dvorane, pod dvoriščnim traktom, bodo zavzele mize za goste, večji pa bo ves prostor za plesalce. Nad kletjo je pritlikje in 4 nadstropja, vendar je sredi kletne dvorane samo en stebel, ki nosi z ostalimi v obodnem zidovju vso zgradbo, grajeno v skeletnem sistemu. Klet je popolnoma pod zemljo, kletni strop je v višini cestnega tlaka. Vendar se zaradi tega ljudem ni treba bati, da bo v dvorani zatohlo in temno. Preskrbeti kletne prostore s svetlobo in svežim zrakom, že zdavnaj ni več problem, ki je v tem primeru rešen še posebno zadovoljivo. Ponedvi prodira svetloba skozi svetlobne jake do oken. Zračili bodo pa kletno dvorano z najmodernejšo ventilacijsko napravo, kakršne še ni nikjer pri nas. V kleti bodo posebni stroji, ki bodo sesali zrak od zunaj v klet, ga segreli in ga potem odvajali po cevovih v dvorano. Dvorano bodo zračili s segretim zrakom zato, ker sicer nastane neprijeten prepih, ako se dovaja hladnejši zrak kot je temperatura prostora. Iz tega razloga bo v dvorani tudi več ventilacijskih odprtín, da bo zrak prodiral v njo neopaženo, brez najhujšega prepiha. Izrabljen zrak bodo izsesavali ventilatorji ter ga odvajali po cevih do I. nadstropja, kjer so odprtine na prosto.

Na enak način bodo zračili tudi kavarano, ki bo poleti prijetno hladna, pozimi pa topla. Omet bo mavčni, stene tapetirane, strop gladek, tla moder linolej. Kavarano bo visoka 4,20 m, torej kot prava dvorana.

Najživahnejše se bo pa Ljubljancanom gotovo zdelo, kar jim zaupamo tako na ušesa, da bosta plesna dvorana in kavarana odprta že letos — na Silvestrov večer. Seveda le, če pojde vse po sreči, o

samo eno stopnišče za oba trakta, ki je v obstoječem delu.

Na desni strani hodnika, ob cesti, je v vsakem nadstropju 6 sob, na levi pa, razen v I. nadstropju, kjer zavzema banketna dvorana za 3 sobe prostora, ob dvorišču, je po 7 sob. Vseh sob je torej 49. V I. nadstropju so 4 sobe z balkonom, v vseh nadstropjih pa po 4 s kopalniciami na plin. V vse sobe bo napeljana topla in mrzla voda, kurjene pa bodo s centralno kurjavo, s toplo vodo. Kurilnica centralna kurjave je v obstoječem delu hotela in so jo razširili za prizidani del.

Obodno zidovje med železobetonskim ogradjem je zidano z votlimi zidniki (opeko), požarni zidovi in preduhi z navadnimi, predelne, notranje stene pa s heraklitnimi, 10 cm debelimi ploščami. S heraklitom so obložene železobetonske konstrukcije in v svrhu izolacije proti toplotnim izpremenbam in zvoku v kleti, v kavarni in nadstropjih. V sobah na dvoriščni strani bodo omare vzdane v obodnem zidu ter bodo sobe zaradi tega prostornejše, kar predvsem omogoča skeletni sistem grajenja in sodobni gradbeni material.

Za gradnjo so porabili 800 m³ gramoz (za beton), 27 vagonov cementa, 5 vagonov železa, 95.000 kosov votlih zidnikov, 28.000 navadnih in 6 vagonov heraklita.

Streha poslopja je ravna, na železobetonskem stropu so položene svinčene, z asfaltom obložene plošče, ki jih pokrivajo železobetonske plošče kot tlak.

Zunanji omet bo enak kot pri obstoječem poslopju, a svetle barve ter bodo tudi prebarvali obstoječi trakt, podstavek pritlikja bo obložen z umetnim kamnom, prav tako tudi balkon.

Gradnja bo končana poleti.

Načrt je izdelal arh. Vlado Mušič, stavbni svetnik, gradbena dela so v rokah Ljubljanske gradbene družbe, prav tako centralna kurjava, pri kateri nadzoruje delo ing. Likar, gradbeno vodstvo ima stavbnik Jos. Hronek, polir je pa g. Skubic. Vodovodne instalacije izvršuje tvrdka Ecker, električne pa Brown Boveri.

Zdjaj so v delu notranja dela, zgradba je že delj časa pod streho.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Najboljša, najtrajnejša, zato najcenejša

Dnevne vesti

— Nov inspektor pri notranjem ministru. S kraljevim ukazom je bil imenovan za novega generalnega inspektorja pri notranjem ministru v okrožni inspektor v Sabou g. Branko Sekulič.

— Odgovornost poštne uprave za pošiljke po novem poštne zakonu. Za pošiljke v notranjem prometu daje poštne-telegrafsko-telefonska uprava odškodnino, in sicer: 1. za izgubljene priporočene pošiljke. Odškodnina obsega tudi znesek plačanih pristojbin in ostale stroške za polizvedovanje po pošiljki; 2. za izgubo, manj ali več poškodbo vsebine vrednostnih pisem in paketov z označeno vrednostjo ali brez nje se plačuje kot odškodnina vrednost, kakršna je po navadi v kraju in ob času predaje. Pristojbina se povrne, če se da odškodnino za vso pošiljko. Pristojbina, ki je plačana za označeno vrednost, se ne vrača; 3. za nakaznice se površa samo vplačani znesek.

— Govorila pristojbina v relaciji Ljubljana in Maribor. Govorila pristojbina v telefonskem prometu Ljubljana—Gdansk znaša 105.60 Din, v prometu Maribor—Gdansk pa 99 Din.

— Darovi za Belo Krajino in sreza Kočevje in Novo mesto. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je tudi tem slovenskim pokrajinam priznalo pasivnost. Vsi darovi v denarju ali živilih nabrani v naši banovini se bodo prvenstveno dali: Beli Krajini, ker je tam potreba največja — posebno primanjkuje sena — potem pa tudi srezoma Kočevje in Novo mesto. Naše slovensko ljudstvo se je odzvalo klicu Rdečega križa in darovalo že do zdaj lepe denarne zneske kljub ostri krizi. Ta plemenita požrtvovalnost je vse hvale vredna. Potreba pomoči bo na največja, ko nastopita zima in mraz. Nabirala akcija se naj torej nadaljuje in naj doseže do Božiča svoj vrhunec. Saj bodo vsi darovi prišli v korist našim ožjim rojakom, da jih obvarujemo stradanja. Odposlanec ljubljanskega pomožnega odbora za Belo Krajino je že obiskal več občin na Gorenjskem in nabral lepo količino živil in sena, ki se koncentrirajo pri krajevnih odbori R. kr. in drugih primernih mestih. Poselitve lepo prosimo, da gredo tem odposlancu na roko. Darovi v denarju pa se naj oddajo v pisarni R. kr. v Ljubljani, Wolfova 12, ali pa pošiljajo po poštici št. 11862. Zavest, da ste storili nekaj lepega in plemenitega, bo vaše plačilo, naši rojaki vam pa bodo hvaležni.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 73. z dne 21. t. m. objavlja zakon o ukinitvi vrhovnega zakonodajnega sveta, pravilnik o zavodu za radioterapijo v Zagrebu, pravilnik o denarni podpori siromašnim občinam za kulturne, humanitarne in obče narodne namene ter o izplačilu patronatske tangente za popravila nadarjenih poslopij v Sloveniji, pravila o polaganju državnega strokovnega izpita za uradnike glavne kontrole, odločbo o pogojni oprostitvi od plačila uvozne carine za surovo železo pločevino (črna) pod št. 537 toč. 1. c. carinske tarife, odločbe občin se državnega sveta in objave iz »Službenih Novin«.

— Opozorilo avtomobilistom! Avtomobilski klub, sekcija ljubljana opozarja avtomobiliste, da je po obvestilu omejenih kontrolnih organov pri Sv. Anu nad Trzinom na Ljubelju 10 cm snega ter je prehod preko prelaza mogoč samo z močnejšim motorjem in mora biti vozilo opremljeno z verigami. Na avstrijski strani je sneg odločen.

— Kontraktualni in honorarni uradniki ter dnevničarji so zavezani zavarovanju po ZZZ. Okrožni urad za zavarovanje delavcev je v konkretnem slučaju ugotovil, da javen zavod ni prijavil v zavarovanje svojega honorarnega uradnika, sklicujoč se na določbo § 137. zakona o uradnikih. Ta določba ne prihaja v poštev pri honorarnih in kontraktualnih uradnikih ter dnevničarjih, ki so po zakonu o zavarovanju delavcev zavezani zavarovanju. Uradi naj v vseh nejasnih slučajih zahtevajo pojasnila pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, da ne bodo trpeli škode in zavarovanci ne imeli neprijetnosti glede priznanja podpor. OUZZ.

— Slovensko planinsko društvo pozivlja člane, ki so v zaostanku s članarino, da jo blagovolijo poravnati gotovo do 10. decembra 1931. Po tem dnevu se bodo brezpogojno izbrisali iz imenika članov vsi tisti, ki bodo v kakršnemkoli zaostanku glede obveznosti napram društvu. Člani se tudi obveščajo, da se bodo uvedle z Novim letom nove članske legitimacije z drugačnim obliko.

— Almanah kraljevine Jugoslavije. Prvi del 4. jubilejnega zvezka Almanaha kraljevine Jugoslavije je dotiskan. Od posebnih izdaj priročne biblioteka Almanaha so izšli zvezek 1. »Zgodovinska kromologija jugoslovenskih dežel«, zvezek 2. »Svetovna vojna 1914—1918«, zvezek 3. »Vrhovna državna uprava in zakonik kraljevine Jugoslavije«, posebna izdaja »Naša zemlja« z zemljepisnim zgodovinskim pregledom kraljevine Jugoslavije, v tisku je pa zvezek 4. »Splošna državna uprava in banovine«.

— Velika ruska loterija. V torek 15. decembra bo drugo glavno žrebanje loterije Sveta ujedinenih ruskih odborov, ki so združeni v kraljevini Jugoslaviji. Izžrebano bo tudi kraljevo darilo, mnogo drugih daril ter premije v znesku 350.000 Din. Seznan izžrebanih sreč bo objavljen 2. decembra. Omenjena organizacija se iskreno zahvaljuje vsem, ki so ji pomagali prirediti to dobrodelno loterijo.

— Darovi za Belo Krajino in druge pasivne pokrajine. Rdeči križ je prejel: Goresko načelstvo Logatec 1238.25 Din, odbor R. kr. Ribnica 100 Din, kraj. odbor R. kr. Šoštanj 1000 Din, šola Sv. Lenart 5 Din, šola puščava 25 Din, šola Svetinje 66.50 Din, šola Javorje 106 Din,

šola Blagovica 270 Din, Sreško načelstvo Novo mesto 665.50 Din, neimenovani 20 Din, neimenovani 35 Din. Občina Rudnik pri Ljubljani 847.50 Din. Iskrena hvala!

— Angleško pranje svečel likanje vrtni-koš SIMENCO, Kolodvorska ulica 8. M/L — »Vezilja«. Novemberska številka te različne revije za ročna dela prinaša mnogo okusnih, praktičnih in okrasnih ročnih del. Posebno lepi so zastori. Izmed pletenih prinaša različne žemperje in otroške oblečke. Zelo zanimivo in poučno je nadaljevanje članka o narodnem vezu. »Vezilja« izhaja vsak mesec. Četrtna naročnina znaša 30 Din. Naroča se pri upravi Zagreb. Samostanska 2/I.

— Za mrtvega proglašen. Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega posestnik v Kočici Franc Butolen, ki je odšel 1. 1915 k vojakom in ga pogrešajo že od 1. 1917.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Mariboru je prepovedalo delavcu Francu Baumanu iz Podove zahajanja v krčme za eno leto.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in stanovitno vreme. Tudi večer je bilo po vseh krajih naše države deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 12.1, v Sarajevu 11.2, v Splitu 9.9, v Zagrebu 8, v Beogradu 6.2, v Ljubljani 5.6, v Mariboru 4.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769.9, temperatura je znašala 3.2.

— Zrtve Ljubljance, delavca Mandlja iz Češnjice, ob. Dobrunje, o čigar tragični smrti smo poročali nedavno, je voda odpeljala proti njegovemu domu ter ga odločila zunaj struge na nekem travniku. Takrat je namreč Ljubljani prestopila bregove, pozneje je pa voda upadla ter pustila truplo na travniku pri Sv. Lenartu, župnija Sostro, kateri je Mandelj tudi pripadal. Zato ga bo do danes pokopali na domačem pokopališču. Našli so ga v sredo.

— Neki naš čitatelj se je obrnil na tovarno testenin »Pokatelec« v vprašanju kakaj čas med vojnjo hitro mine, če pomisliš na »Jajmine«. Sledil je točen a kratak odgovor: Zato ker človek, ki je jedel »Jajmine« preživi v mislih še enkrat ves oni prijeten občutek, ki mu ga je nudila ta nedosežna fina jed, ko jo je užival.

— Ubil, ko mu je mati ležala na mrtvaškem odru. Josipku Kunštku v vasi Brezno pri Pregradi je umrla te dni mati. Proti večeru je odšel sin moliti k mrtvaški mu odru. V izbi je bilo pa vroče in zato je šel malo na svež zrak. Zunaj ga je pa napadel sosedov sin Viktor Klauski, ki je imel z njim še stare račune. Spoprijela sta se in Klauski je Kunška zabodel v prsa. Nesrečni fant je imel še toliko moči, da se je vrnil s smrtno rano k mrtvi materi, kjer se je zgrudil in umrl. Ubijalca so orožniki aretirali.

— Blaznež s sekuro razsekal otroka. 27-letni delavec Milan Jakopič v Bjelevaru je v sredo popoldne nenačisto zblazel. Pograbil je sekuro in zdiral iz hiše. Prestrašeni ljudje so obvestili policijo, ki je pa prišla prepozno, ker je bil blaznež s sekuro že razsekal svojega 4-letnega nečaka Stjepana Jakopiča.

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Henzschuss) se uporablja naravna »Franz Josefov« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefov« voda posebno v srednjih letih in starosti dobi izborni čistilo sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefov« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—Lj. Krasni kulturni filmi so od večeraj na sporedu ZKD v kinu Matič. Berkinska Ufa po pravici slovi kot eno najboljših filmskih podjetij in tudi pričujoči kulturni filmi so njen sloves v polni meri potrdili. Tako krasnih naravnih prizorov iz življenja ljudi in živali na filmskem platnu se nismo videli. Predaleč bi začeli, če bi se hoteli spuščati v podrobnosti teh filmov, ki o njih po pravici lahko rečemo, da zaslužijo, da si jih človek ogleda. Zvočni filmi »Plešči leš«, »Ukročene živali«, »Lov na medvede v Karpatih« itd. ostanejo človeku trajno v prijetnem spominu. Posebno bi priporočali te lepe filme šolski mladini. Predstava bo danes ob 14.30, jutri pa ob 11. Cene so tako nizke, da je poset omogočen tudi siromašnim slojem.

—Lj. Javna dela. Na Pogačarjevem trgu ob Kresiji so položili cevi za cestno kanalizacijo s požiralnikom. Doslej je bil kanal zidan. Ker bodo položili tudi cevi za glavni kanal, kopljejo globok jarek. Prevoz iz Lingarjeve ulice na Pogačarjev trg in obratno, je zaprt. — Pri novem Čevljarskem mostu betonirajo gornjo konstrukcijo srednjega opornika. Opaž na nosilce in mostiščno ploščo že polagajo. To delo hitro napreduje, ker so škafle kot opaž nosilcev izdelali že prej, poleg stavbišča.

—Lj. Kanaliziranje Rožne doline. V Levčevi ulici, ki je nekaj podaljšek Glinske ulice, je uspelo polaganje obsežnih betonskih cevi do Ažbetove ulice, jarek sam pa je izkopen malone do Večne poti. Levčeva ulica spada k ljubljanski, ostali, večji del Rožne doline, ki je bila letos kanalizirana, pa k viški občini. Levčeva ulica je malo zazidana, dasi je v njej še veliko za zidanje hiš in vil pripravnega sveta.

—Lj. Z naših cest in ulic. V zadnjem času pridno posipajo in popravljajo cestišča in hodnike. Po potrebi so posuli Jegličovo cesto, Vrhovčovo in Holzaplovo ter Čegnarjevo ulico. Te šaj so posuli cestišče Gosposke in Vegove ulice, Rimske ceste in Mirja. Ob hiši dr. Jemca delajo

Okusna in zdrava je Kolinska kava!

podaljšek Aškerčeve ulice do Tržaške ceste. Na Jegličovi cesti in v Bolgarski ulici urejajo naravne hodnike, na Zelenci poti ter v Valjarčevi in Devinski ulici so pa bližje napravljeni pred dnevi. V Spodnji Šiški so zadnji čas posuli cestišča, ki drže z Medvedove ulice na Celovško cesto kakor: Frankopansko, Lepodvorsko ulico in dr. Posipajo pa cestišča z okroglim ali robatim gramozom. Za izboljšanje cest se torej pridno dela po vsem mestu. V olesavljeno Masarykovo avtocesto se te dni zasadijo platane, ob novi Valjarčevi cesti pa kanadske topole, ki pri nas tako lepo uspevajo kakor vidimo zlasti na Sv. Jakoba trgu.

—Lj. Nujnega popravila je potrebna železna ograja na poljanskem mostu. Nekateri deli že vise od ograje, koder jo je rja končala. Umetna in ekonomična je samo železobetonska ograja, kakršna zdaj sploh delajo na mostovih. Poleg novih ljubljanskih mostov imata železobetonsko ograjo ravnokar dograjena betonska mostova v Trzinu in v Ponikvah pri Trebnjem.

—Lj. Cenjeno javnost opozarjamo na slavnostno akademijo v proslavo 100-letnice rojstva Franca Lesnika, ki jo priredijo gojenci drž. moškega učiteljskega sodelovanjem gojenk ženskega učiteljskega v ponedeljek 23. nov. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Spored: B. Leopold: Ruski odmevi, orkester. — Govor o Levstiku. — Levstik — Volarič: Razstanež in Zvečer, moški zbor. — Levstik—Adamci: Grešnikova molitev in Levstik—Jemko: Dve utvi, sopran solo. — Grieg: Solvejska pesem in Anitrin ples, trio: violina, čelo, klavir. — Levstik—Adamci: Ura, tujaj nihaj, Pod zelenim oknom, Psiček laja hov, hov hov..., ženski zbor. — Levstik—Adamci: Deklica in pišč, mešani zbor. — Levstikovi zapiski, recitacija. — Cene sedežev: 10, 8 in 6 Din, stojišča 3 Din.

—Lj. Sentjakobčani vprizore drevi in jutri, vsakokrat ob 20.15 »Preiskavo« Maksa Alsberga in O. R. Haseja v režiji g. Karusa Sodelujoče gg. Košak, Škerlj, Karus, Lavrič, Kunc, Gmčovec in drugi, ženske vloge pa so v rokah gg. Koščakove, Pirčeve, Kramarjeve, Gorjupove in Petričeve. »Preiskava« je imela dosedaj sijajen uspeh in vzhujmo vabimo vse one, ki si jo še niso ogledali, da ne zamude pri-ške in pohite v soboto ali nedeljo na Sentjakobski oder. Za premiero Molnarjeve »Igra v gradu« se igralci že prav pridno pripravljajo. Prva predstava bo v soboto 28. t. m.

Damski česalni salon „VESNA“ sedaj v novi

PALAČI „DUNAV“ BEETHOVNOVA ULICA (poleg cvetličarne Korsika)

Prvovrstno izvežbano osebje z dolgoletno prakso nudi res brezhibno postrežbo in precizno delo.

Trajno kodranje, masaža, manikiranje in vsa lasna dela.

—Lj. Novi odbor JAD Jadrana. Na XXIV. rednem občnem zboru, dne 19. novembra 1931 je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Košar Jože, cand. phil., podpredsednik: Jakhel Adolf, stud. phil., namestnik: Baždelj Fran, cand. ing., tajnik I.: Čremožnik Dušan, cand. jur., tajnik II.: Podlesnik Branko, stud. ing., blagajnik: Zagar Nace, cand. jur., knjižničar: Piškut Lojze, cand. jur., arhivar: Vidke Jože, cand. jur., gospodar: Polovič Ivo, cand. jur., odbornik: Rohljek Vinko, stud. ing., revizorja: Wilfan Jože, abs. jur., Lah Fran, stud. ing.

—Lj. Martinovanje moške in ženske šentpetrske C. M. podružnice v Ljubljani v prostorih restavracije glavnega kolodvora je bilo zelo lepo obiskano in je prineslo družbi čistega dohodka 4900 Din. Ta izredno lep uspeh nam priča, da živi še idealizem med našim občinstvom in da se zaveda prevelike važnosti delovanja družbe sv. Cirila in Metoda na prosvetnem in narodno obrambnem polju. Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu!

—Lj. Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabora« vabi vse člane, rojake in prijatelje, da se udeležijo družabnega večera bratskega društva »Zorec« v Šiški jutri ob 18. v salonu pri »Levus«. Sodelujoče naš pevski zbor in prikrat nastopi mandolinistični zbor. Na programu so razne reči, ki bodo vsakega zadovoljile. Vstopnina prosta.

—Lj. Plesni zaved »Jenke« v Kazini — drevi »Sobotni tečaj«. Novi satetniki-ee od pol 8. do 9. zveč. nato večerjanje — perlekcija. Jutri »Nedeljski popoldanski tečaj« od 3—7 pop. V ponedeljek ob 20. »Zatetniški tečaj«. Vsak četrtak: »Nadaljevalni tečaj«. Informacije in posebne ure dnevno od 10. do 20. ure.

—Lj. Obrtna zbirka Narodnega muzeja bo v nedeljo 22. t. m. pojasnjeval ravnatelj dr. Mal. Predavanje, ki se prenaša tudi po radiju, se vrši od pol 11. do 11. popoldne v muzejski avli. Vstop prost.

—Lj. Smrt sadnim zajedavcem! Umni sadjar, ki hoče imeti v sadovnjaku lepe uspehe, zatira sadne škodljivce. Sredstvo proti sadnim zajedavcem je ARBORIN, ki ga priporočajo priznani sadjarji — strokovnjaki. ARBORIN izdeluje »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10 (Skabernetova hiša, dvorišče). Pri večjem odjemu na ceno Arborina primeren popust. 387-n

—Lj. Prvovrstno vino, mošt Vinski vrh, 10 Din, razlign, Vinski vrh, letnik 1928, 22 Din, ista, letnik 1920, 14 Din, črno viško, 12 Din, črvice, Gadova peč, 14 Din, toči gostilna JELOČNIK, Rožna dolina.

—Lj. Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru ponovi jutri 22. t. m. ob 15. uri simbolično igro »Proglas podzemljac«.

—Lj. Miklavžev večer za mladino popoldne in za odrasle zvečer s plesom priredi Sokol II v soboto 5. dec. v dvorani Kazine. 607/n

Kongres pleše zdaj v Ljubljani

Kratka vsebina filma, ki je razgibal vso Ljubljano

Ljubljana, 21. novembra. Plešejo prav za prav kongresisti, ne zborujejo plešavci. Zgodovina je ta zgodovinski ples popolnoma prezrla, kar seveda ni prav, a je k sreči popravljiva škoda. Netočnim zgodovinarjem se moramo zahvaliti, da nam je usoda naklonila ta kongresni ples. Sicer so še pri tem odločili drugi faktorji, ki pa itak zaslužijo vse priznanje in gotovo ne bo s priznanjem nihče štedil.

Nekadaj — utrnite si sentimentalno solzo! — je bilo letno na svetu, a bolj menda niti ne kot kažejo filmi. Krasno se je živelo, drobne od miz so kar deževale. Tedaj je bil čas kot nalašč za takšne parade in zlasti še za romantične zadevščice, ljubezne je bobotno uspevala — srečne ženske! — sploh je bilo tako sijajno živeti, da so bili ljudje kar vsestransko okrogli. Hm, zdaj se nam pa zdi samo svet okrogel.

Tedaj je bil na Dunaju kongres takratnih evropskih mogotcev. Zbrali so se okrog samopasne Metternicha, ki je vodil za nos vso Evropo.

Toda kaj politika, ko je pa še toliko lepšega in poetičnejšega na svetu! To je vedel tudi ruski car Aleksander. Mlad je bil in — pomislite! — še car povrh, zato ni čuda, da so ženske za njim kar no-rele.

Ko so pa zverine vlekli po dunajskih ulicah v veličastni povorki, je mlada prodajalka rokavic vrgla na Aleksandra bombo. Eksplozije seveda ni bilo takoj, pač pa bi kmalu prišlo do nje, ko so atentatorko nameravali kaznovati s 25 udarci na konec hrbta. Vse se je srečno izteklo, saj je bila bomba samo šopek cvetja in prodajalkin vitez Metternichov tajnik, je pojamal Aleksandra začevo ter poprosil za nesrečno dekle.

Pa je prišlo tako daleč, da je Aleksander sam zadnji trenutek rešil dekle najhujše sramote. Seveda ni vedela, kdo je njen rešilec in tu se začne plesti njen ljubezniški roman.

Metternichu je bilo mnogo na tem, da bi bilo na kongresu čim manj udeležencev

—Lj. Miklavžev večer Ljubljanskega Sokola bo v soboto dne 5. decembra v telovadnici Narodnega doma (Vhod iz Bleiweisove ceste). Popoldne ob 4. za otroke. Ob pol 9. zvečer za odrasle s plesom. 617-n

—Lj. Pri »Tičku na gričku« v nedeljo srna in purani ter dobra nova vina: cviček, haložan in portugalka. 619-n

—Lj. Izgubil se je pes, nemški kratkodlakar, pepelnate barve z rjavimi krpmi, sliši na ime »Risc«. — Proti nagradi ga je odati v Hradeckega vasi 34, ali v gostilni Bricej v Stepanji vasi.

—Lj. Nesreča delavca Janeza Zobca. Po ročali smo, da je 16. t. m. zvečer tramvaj na Celovski cesti podrl 66letnega delavca Janeza Zobca, ko se je vračal domov. Vest, da je bil Zobec nekoliko vinjen, ni točna. Mož je bil ves dan na dežju pri konjih in zvečer se je ves prestrašen vračal domov. Bilo mu je tudi slabo, da se je opotekal in to je bil baje vzrok, da je padel pod tramvaj. Iz bolnice poročajo, da je njegovo stanje še vedno kritično, nesrečni Zobec ima zlomljenih 8 reber, levo nogo v kolenu, praske na glavi in notranje poškodbe.

— Vedno bele zobe obdržite s stalno uporabo Chlorodont zobne paste (tuba Din 8.—) in ako obenem uporabljate pripravno Chlorodont zobno ščetko. (Posebna oblika.) Poskus Vas bo prepričal.

ter bi sam stavljal in sprejemal predloge. Ker mu je bilo znano vse do zadnje marne, kaj se je govorilo okrog njega in se tikalo kongresistov, saj je na vse načine vohumil, je tudi takoj zvedel, kje žuli čelvelj Aleksandra. Na vse pretege se je trudil, da se car zateleba v dekle. Vendar je tudi Aleksander uganil, kaj tiči Metternicha. Imel je dvojnika, ki ga je namestoval ob neprijetnih prilikah.

Metternich je priredil obenem dvorni ples, ko bi morali kongresisti zasedati. Poskrbljeno je bilo, da Aleksandra zadrže v plesni dvorani, ostali kongresisti pa itak niso mogli vzdržati pri zeleni mizi, ko je pa tako silno vabila godba.

Plesal je carjev dvojniki. Na ples je prišla tudi zateleba Dunajčanka. Toda namišljeni car je plesal s kontoso. Da bi pa car vseeno ne prišel na kongres, je bilo razglašeno, da bo prodajal poljube v korist mestnim revežem. Lahko si mislimo, kakšna nepregledna procesija dam se je vrstila mimo carjevega dvojnika ter da je še proti koncu omagavol, saj so bile ženske včasih prav tako žajne ljubezni kot dandanes. Pravi car je gledal skrivaj svojega namestnika pri opravljanju delikatne dolžnosti. Kmalu bi mu pa bila zagrenjena zabava, saj je na koncu procesije ljubezni žejnih žensk korakala njegova lepa znanca. Carjev dvojniki je bil takoj odpoklican in namesto njega je opravič car sam. Potem je izgubil glavo, pa je šel z dekletom še plesat. Medtem je Metternich staval in sprejel predlog, da mora ostati Napoleon v dosmrtnem izgnanstvu.

Nepričakovano se je pa zanesla vest, da je Napoleon pobegnil iz ujetništva ter dospel v Francijo. Kongres so takoj razpustili, vendar Aleksander tega ni zvedel takoj, ker je filiral z razvnetim dekletom v skriti gostilni.

Potem je pa moral takoj odriniti in ljubezniški roman se je prav tako hitro končal, kot začel. Kdor ga želi videti, se mora potruditi v kino Matice. Žal mu ne bo, ker je takih filmov malo. Saj je pa tudi razgibal ta kongres vso Ljubljano.

TELOVADNA AKADEMIJA Ljubljanskega Sokola 30. XI. 1931 »UNION« OB 20. URI

Iz Celja

—c. Katastrska uprava v Celju se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov v pritličje celjskega sreskega načelstva v drugo nadstropje poštnega poslopja, vhod s Cankarjeve ceste. Zaradi selitve bo urad katastrske uprave v ponedeljek 23. in torek 24. t. m. za stranke zaprt.

—c. Slavnostni koncert CPD. Celjsko pevsko društvo priredi v torek 1. decembra na državni praznik ob 20. zvečer v veliki dvorani Celjskega doma v proslavo ujedinenja velik vokalno-instrumentalni koncert z zelo zanimivim sporedom. Sodelovalo bo okrog 100 pevcev, pevk in godbenikov.

—c. Člansvo CPD se vabi, da se v čim večjem številu udeležijo jutrišnjega koncerta trboveljskega mladinskega pevskega zbora, ki bo ob pol 17. v dvorani Ljudske posojilnice. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Gorica & Leskovec na Kraji Petra costi.

—c. Letošnje knjige Vodnikov družbe so že prispele v Celje in se razdeljujejo v tujsko-prometni pisarni na Krekovem trgu vsak delavnik od 17. do 19. popoldne in ob nedeljah popoldne od 9. do 12. Vsak član naj ob prevzemu letošnjih knjig plača tudi članarino 20 Din za l. 1932.

—c. Nedeljski sport v Celju. Jutri ob pol 15. popoldne se bo vršila na Glaziji nogometna tekma med SK Atletiki in SK Olimpom iz Gaberja. S to tekmo se bo pričelo tekmovalje za prehodni pokal LNP. Zmagovalec v tej tekmi bo igra prihodnjo nedeljo 29. t. m. s SK Celjem.

—c. Dežurno lekarniško službo v Celju ima od danes do vključno petka 27. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

Fritz Rasp — Lisi Arna Szöke Szakall — Paul Hörbiger Senzacije ter zanimiva in izredno napeta vsebina! Predstave danes ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9. uri — jutri v nedeljo ob 3., ½ 5., ½ 6., ½ 8. in 9.

Zvočni kino Ideal

Danes ob pol 3. popoldne in v nedeljo ob 11. popoldne

UFINI zvočni KULTURNI FILMI »Les, ki pleše« — »Ukročene zver« — »Lov na medvede v Karpatih« — »Tajnosti iz življenja bilke« in drugi!

v ELITNEM KINU MATICI ZKD

Tako se gradi palača miru...

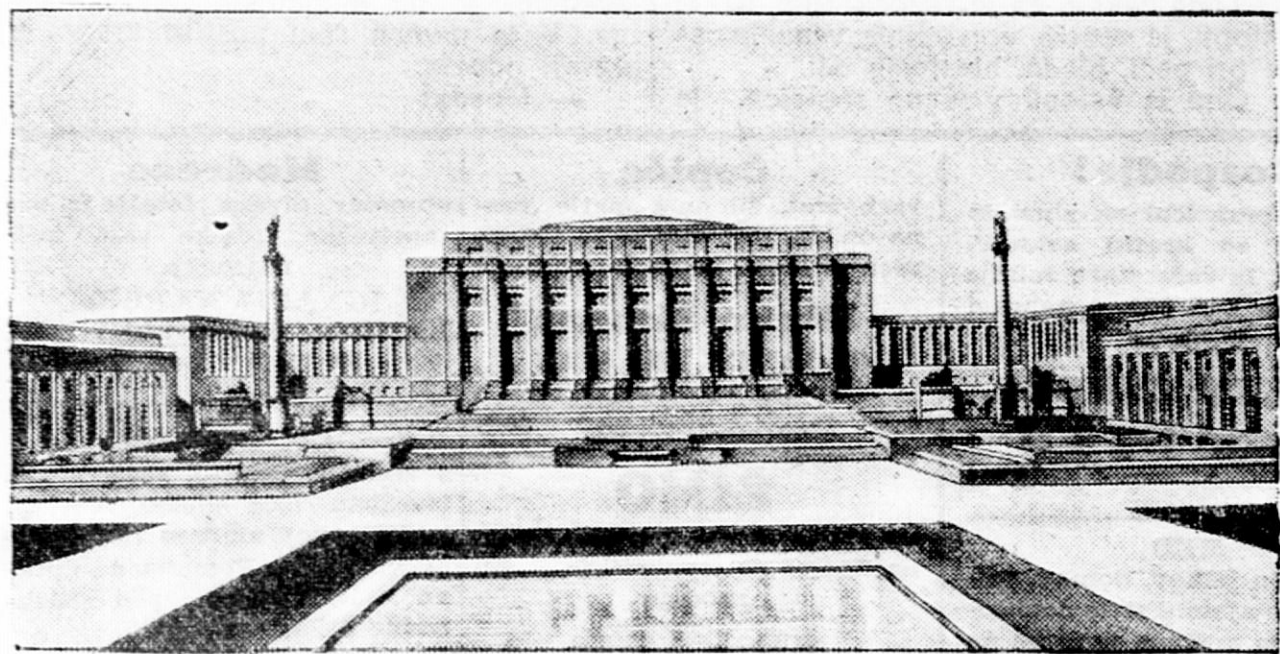
Kako se prepirajo arhitekti in kako fenomenalno narašča proračun za palačo narodov

V Ženevi so sklenili zgraditi palačo narodov. Zgodovina te stavbe je tako poučna in tipična, piše znana pariška sotrudnica praških »Narodnih Listov« Mil. Šišova, da zasluži da jo vsak pozna. To je zrcalo, v katerem se odraža morala 20. stoletja, v katerem lahko vidi vsak tajne nove diplomacije in Društva narodov. To je legenda, ki pove bodočnosti o povojni dobi več, kakor vsi protokoli o razpravah Društva narodov.

V začetku je bil natečaj na stavbo in program. Program je določal: »Vzvišeno poslanstvo monumentalne stavbe, ki je po bogastvu svojega sloga in har-

tekt Flegenhaimer, stari arhitekt Louvra Lefevre ter Italijana Broggi in Vago. Da bi bil tudi proračun v duhu časa, je komisija že vnaprej sklenila, da palača ne sme veljati samo 13, temveč 19.500.000 zlatih frankov.

In vsi so bili srečni, da je gradnja palače končno zagotovljena. Poleg tega je Rockefeller ponudil skoraj 100 milijonov Din za knjižnico in logično so sklepali, da se bo proračun za njeno gradnjo znižal za 4.250.000 zlatih frankov, kolikor bi značali stroški za gradnjo poslopja za knjižnico. Ko so pa prišli arhitekti lani z definitivnimi proračuni, se je izkazalo, da bo veljala pa-

moniji svojih linij poklicana simbolizirati mirovno slavo 20. stoletja. Navodilo arhitektom je pa pripominjalo: »V teh pogojih sijaja in lepote morate postaviti osnutek palače Društva narodov«. Za vse, tudi za honorarje arhitektom, je bilo določenih 13 milijonov švicarskih frankov, ali v našem denarju okrog 180.000.000 Din. To je bilo v marcu 1926.

V maju 1927 je bil objavljen rezultat natečaja. Komisija, ki je zborsvala vsak dan skozi 64 dni in ki je morala proučiti 377 osnutkov, je sklenila podeliti devet nagrad in prepustiti zadevo v končno odločitev Društva narodov, ker se ni mogla odločiti za noben osnutek, da bi ga priporočila. Kot najprikladnejša sta bila priznana dva osnutka, prvi znamenitega francoskega arhitekta Le Corbusiera, ki je tudi po ceni ustrezal pogojem natečaja in odgovarjal modernemu duhu, drugi pa italijanskega arhitekta Vaga, ki je pa izračunal stroške na 30 milijonov in čigar osnutek je bila neprebavljiva solata treh starih slogov, bizantinskega, grškega in starorimskega. Društvo narodov si je pomagalo iz zadrege na ta način, da je izbralo izmed narodov, čijih arhitekti niso bili med izvoljence, pet diplomatov in sicer dr. Osuskega, Japonca Adatčija, Angleža Hiltona Younga, Kolumbijca Urrutia in Grka Politisa ter jim poverilo koščično zadevo.

Njihovo delo ni bilo lahko. Moderni arhitekti iz vse Evrope in Amerike so vzpirlili pravo križarsko vojno v prid Le Corbusiera. Manifesti, članki, pisma, brzojavke, osebni poseti, lov za diplomati na čajankah in receprijah, to je bil in tabor. Drugi zopet so pretili z vojno, če ne bo udeleženi pri gradnji palače več narodov. In komisija je sklenila opustiti vzvišeni program palače, sklenila je, da noče monumentalnega spomenika 20. stoletja, temveč da sklone kompromis, ki bolj nesimpatičnega sploh ni mogla. Odločila se je v načelu za osnutek starega Nenota iz Pariza. Nenot, ki je gradil novo Sorbonno in trg Edvarda VII., je fosilni arhitekt, braneč se moderne arhitekture, ki jo naziva »coup de fouet«. On je res reprezentativen arhitekt Pariza iz konca preteklega stoletja, z našim stoletjem pa nima nič skupnega.

Da bi bila palača v duhu tajništva in vsega mehanizma Društva narodov, je komisija sklenila, naj sodelujejo pri gradnji poleg Nenota še ženevski arhi-

lača brez knjižnice nad 250 milijonov Din, s knjižnico pa nad 300 milijonov. Pri tem so skromno pripomnili, da računajo ti proračuni s preprostimi, še daleč ne razkošnim poslopjem, ker bi s tem denarjem monumentalnega poslopja ne bilo mogoče zgraditi.

Toda s tem tragikomična zgodba še ni končana. Letos so pisali ženevski listi v zvezi z gradnjo palače o »škandalu Društva narodov«. Toda Le Corbousier bombardira svet z razlagami pred komisijo, izdaja brošure in potuje s svojim advokatom v Ženevo z dokazi, da je poslopje, ki se gradi, plagijat njegovih načrtov tako glede celotne koncepcije, kakor tudi glede situacije stavb v terenu, razporeženje poslopij, notranjosti stavb in nove notranje organizacije. Le Corbousier zahteva odškodnino 210 milijonov Din. Arhitekti naenkrat spoznajo, da je tudi novo stavbišče v parku Ariana prečuden kraj, ki je v njem brez sledu izginil temeljni kamen, a lahko bi se v njem menda utopil cel zaklad, to se pravi, da bi bil potreben kompliciran podzemni odtočni sistem. To je pa pomenilo nove stroške. Ako je komisija nasprotno zahtevala znižanje stroškov, so ji arhitekti odgovorili, da zahtevajo še 30 milijonov Din in predlagajo, naj se nekaj prihrani na fasadi s tem, da pride namesto solidnega naravnega kamna umetni.

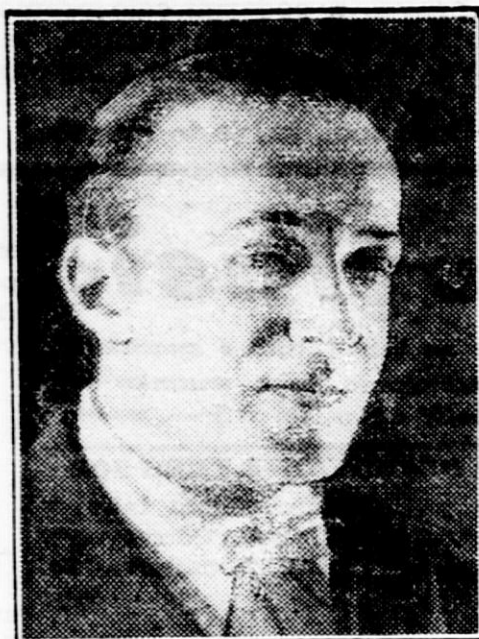
In tako se je slednjič letos v septembru in oktobru srečno pojavilo na stavbišču okrog 350 delavcev namesto 1200. Dve krili že ležeta v višino, samo glavno poslopje ne pride nikamor. V prvem tednu septembra je navajal proračun 30.655.000 zlatih frankov, 15. septembra so pa naračunali nevezni arhitekti že 33.420.000 zlatih frankov. Čez dva dni so pa prišli pred komisijo z novim proračunom, čes, da so se zmotili in da bi moral znašati 35.315.492 švicarskih frankov. Italijanski arhitekt Vago pa ni hotel podpisati zadnjih aktov čes, da je treba zahtevati po njegovem mnenju še 10 do 15 milijonov švicarskih frankov.

Naravno, da sta bili kontrolna in finančna komisija vsega tega že siti. Na vprašanje, kaj se zgodi, če ne pristanejo na povišanje stroškov, sta dobivali zelo miren odgovor, da Jgrade arhitekti samo zunanji del palače, notranjost pa puste goli. Toda to pot so se uračunali. Finančna komisija, opirajoč se na sklep plenuma Društva narodov, je izjavila, da se morajo številke le

vrniti k lanskemu proračunu temveč da je že do grla sita »sistema Društva narodov med graditelji« to se pravi, da ima vseh pet avtorjev enake pravice, da ni noben kompetenten razpravljati o tem in da hoče v bodoče govoriti samo z enim, ki mora biti pooblaščen. Arhitekti so to odklanjali, ko so pa spoznali, da je komisija pripravljena zidati sploh ustaviti, razveljaviti pogodbo in plačati odškodnino, so sprejeli pogoje in sklenili, da bo Nenot njihov pooblaščen predsednik. In tako se sestanek 27. t. m. komisija, da se z arhitekti definitivno dogovori in dobi od njih definitivni proračun. Glavno pa bo, da napravi med arhitekti definitiven mir, kajti ti so si že peto leto v lasel.

Tako se torej gradi palača miru, nov babilonski stolp...

Vlomilec Lenz pod ključem

Gentleman-vlomilec Serge de Lenz je bil v sredo v Bruslju aretiran. Policija je zvedela, da se je nastanil v hotelu na bulvarju Adolfa Maxa. Obkolila je hotel in vlomilca aretirala, ko se je vračal. Lenz, ki je imel na sebi mnogo nakita, se je dal mirno aretirati. Na policiji je vse odkrito priznal. Trdil je, da je Serge de Lenz njegovo pravo ime. Lenza izroče Franciji, kjer se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je vlomil v grad Američana Guisea Hitea in odnesel za dobrih 500.000 frankov dragocenosti.

„Najlepše oči“ Pariza

Nedavno se je vršila v Parizu zanimiva tekma, na kateri je šlo za najlepše ženske oči. Lepe ženske oči mnogim poveljujejo, pesniki jih opevajo, pisatelji opisujejo in zgodi se celo, da dobi ženska za nje nagrado. Za moškega pa oči nimajo nobene veljave. V Parizu bivajoči Američan Alphonse Almeiro ima krasne oči in tega se tudi zaveda. Preizkušal je že večkrat njihovo moč na ženskih srcih, toda ženske pri moških na oči večinoma sploh ne gledajo. Siromak ima lahko še tako krasne oči, pa ga ne bo marala nobena ženska. Almeiro je čutil vnebovpijajočo krivico, da na omenjeno tekmo niso imeli dostopa moški in da naj bi bile za najlepše oči Pariza proglašene one, ki dobe na tekmi prvo nagrado. Dolgo si je belil glavo, kako bi deloma omilil to nečuvno krivico in končno mu je šinila v glavo srečna misel.

V elegantni damski obleki se je mož predstavil na razstavi razsodišču in njegove velike črne oči so žarele tako ognjevit in zmagoslavno, da jim je bila soglasno priznana prva nagrada, zlat venec. V ogromni dvorani je morala »lastnica« prekrasnih oči pred množico radovednega občinstva na podij in navdušeno ploskanje je pričalo, da se razsodišče ni zmotilo. Več sto fotografskih aparatov je bilo namerjanih na »izvoljeno« in nekateri režiserji velikih filmskih družb niso hoteli zamuditi ugodne prilike, saj so mislili, da vzhaja na filmskem nebu nova zvezda. Vsi so silili v njo, da bi angažirali krasno Alico Almeirovo in pridobili svoji družbi novo privlačnost.

Za njimi je pa že stal režeči se nestor reklame v obliki velikih trgovskih podjetij za lase, vode za oči in drugih kozmetičnih sredstev in vsi, ki so hoteli dobiti proti visoki odškodnini od nove zvezde dovoljenje, da bi smeli

objaviti njeno sliko v reklamne svrhe. Znano mednarodno podjetje za izdelovanje cigaret je ponujalo dozdrevni zvezdi celo premoženje za reklamno sliko, na kateri bi se videlo, kako kadi prekrasna Almeira kot odaliska cigareto. Toda smeje je »kronana kraljica lepote« odklonila vse laskave ponudbe, rekoč: »Saj niti ne vest, kdo sem. Če bi vedeli, bi se vsi ogorčeno obrnili od mene.« Po teh besedah je odločila elegantno damsko obleko in pred osuplimi sodniki, zastopniki reklame in pršenecem občinstvom je stal Alphonse Almeiro ter se škodoželjno smehljaj.

100 milijonov let žive bakterije

»Journal of Bacteriology« poroča, da se je posrečilo nemškemu bakterijologu prof. Lieske izolirati iz premoga žive bakterije vrste bacterium fluorescens, ki je v naravi zelo razširjena. Lieske pa ne verjame, da bi izvirale bakterije iz časa, ko je premog nastajal. Učenjak meni, da gre najbrž za bakterije, ki so prišle v premog z vodo, pronicajočo s površine zemlje.

S proučevanjem bakterij v okameninah se peča tudi kalifornijski profesor Lippmann, ki objavlja podrobnejše poročilo o rezultatih svojih opazovanj. Začenši s kambrskimi okameninami nahaja povsod žive bakterije, ki se pod ugodnimi pogoji razrasto v normalno kolonijo. Njegovo poročilo se nanaša na poskuse z antracitom iz rudnikov pri Pottsville v Pensilvaniji iz globine 1800 čevljev. Kose antracita je učenjak večkrat steriliziral in raztolkel v možnarju, prašek pa prenesel na sterilna tla, obsegajoča hranilne snovi. Zelo pogosto so se razrasle kolonije nekaterih bakterij, dočim se druge nikoli niso pojavile. Lippmann je prepričan, da so bili zaradi teh bakterij res v antracitu. Po njegovem mnenju pa niso mogli priti v antracit z vodo, temveč so ostali iz časa, ko je antracit nastajal. To pa pomeni, da so se ohranili zaradi bakterij najmanj 15 milijonov let. Po mnenju nekaterih geologov je pa star antracit 100 do 200 milijonov let.

Turška princesa Durru Shehvar, ki smo v sredo o nji poročali, da se je omožila z indijskim princem Azamom Djahom

Kitajske bojavnice

Po ulicah Šanghaja korakajo »udarnice ženske stotine smrti«. Med udarnicami so večinoma študentke, ki nočejo biti na bojišču usmiljenke in lajšati ranjenim vojakom trpljenja, temveč jim bolj ugaja moški poklic v vojni. Študentke so se morale dati ostrici, kajti vojakov z dolgimi lasmi tudi na Kitajskem ne poznajo. Vojaški brivec je vse ostrigel. K sreči se strinja to z njihovim naziranjem, kajti Kitajke so prepričane, da je treba lase in žensko lepoto vobče žrtvovati domovini.

Pogumne Kitajke stanujejo v lesenih barakah, zgrajenih na hitro roko. Med dobrovoljkami so tudi hčerke bogatih kitajskih rodbin, ki so zapustile domače ognjišče in udobnost ter jo zametale za trdo vojaško življenje. Orožja jim pa še niso dali in kitajsko poveljstvo razmišlja, kako bi jih oborožilo, kajti orožja primanjkuje celo za redno vojsko. Zakenrat so sklenili poslati udarnice k drugim četam, da bi vzpodbujale vojake, naj se hrabro bore. Študentke nastopajo tudi na shodih, kjer pozivajo moške, naj se vpišejo med dobrovoljce.

Kandidat na mandžurski prestol, kitajski aksesar Fu Xi

Japonski poslanik v Londonu Matsudaira je prispel te dni v Pariz na pogajanja v zadevi japonsko-kitajskega konflikta

Puritanska morala

Znani ameriški pisatelj Theodor Dreiser je postal žrtev puritanske morale, ki po nekaterih ameriških državah naravnost dirja. Justica države Kentuky, kjer s kršitvijo devete božje zapovedi ne poznajo šale, dolži pisatelja, da je prebil noč v nekem hotelu na ozemlju te deviške države z ženo, ki ni z njim združena v zakonski zvezi. Na podlagi detektivske ovadbe je bila izdana tirailica za pisateljem in njegovo prijateljico Mary Purgenovo. Detektivji so zavohali, da je prispel Dreiser v družbi pisateljev in novinarjev v državo Kentuky, da bi se seznanil z razmerami v rudnikih, kjer je nastal hud spor med rudarji in podjetniki. Najel si je v hotelu sobo, kamor je pa privedel poleg svojih tovarišev tudi damo.

Detektivji so bili prepričani, da bo toda dama kmalu odšla. Minilo je pa več ur, toda dame ni bilo iz sobe. Da dobe zanesljiv dokaz, so zabarikadirali vrata v pisateljevo sobo, tako da bi se barikaade podrele, če bi kdo šel iz sobe. Ob 8. zvečer so bila vrata še vedno zabarikadirana. Na podlagi tega nepobitnega dokaza so izdale oblasti za pisateljem in njegovo prijateljico tirailico, ki pa pisatelja ni več dosegla, ker jo je bil s svojo spremljevalko že prej popihal iz čednostne države.

Radioprogram

Nedelja, 22. novembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10: P. dr. R. Tominec: Galerija slovečih konvertitov; 10.30: Reportaža iz Narodnega muzeja v Ljubljani; 11: Ob 25 letnici smrti Simona Gregorčiča, govori prof. Ivan Dolenc; Gregorčičeve pesmi poje Akademski kvartet; 12: Čas, dnevne vesti, plošče; 15.15: Dekliška ura: Prijateljstvo (gdč. Lebar); 15.45: Citre in kitara; 16.15: Zabavni kotiček; 16.40: Plošče; 17: P. Claudel: »Menjava« — drama (Ljudski oder); 20: Koncert »Sloge«, godbe na pihala; 21: Salonski kvintet; 22: Čas, dnevne vesti; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 23. novembra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Prof. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa (Tenko črevo); 19: Dr. I. Burian: Česčina; 19.30: Zdravstvena ura: ing. Germ: O mleku; 20: Zabavno čtivo; 20.30: Zborov koncert; 21.15: Koncert dveh flaut (izvajata gg. Korošec in Drapall); 22: Harmonika (g. Kovač); 22.30: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 24. novembra.

11.30: Šolska ura: Jesenski lov (Vl. Kapus); 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček (radio-tetka); 18: Salonski kvintet; 19: Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina; 19.30: Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangelijev; 20: Prof. Andree: Uvod v radiotehniko; 20.30: Pevski koncert ge. Zlate Gjungec, primadone ljubljanske opere; 21.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 25. novembra.

Opoldanski program odpade; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: A. Stele: Deško vzgojevališče v Ponovičah; 19: Dr. Nik. Preobražensky: Ruščina; 19.30: Literarna ura: Bogomir Magajna; 20: Dr. A. Dolinar: Glasbeno predavanje; 20.30: Večer mladih pevcev: I. Samospevi Lado Hribarja; II. Samospevi Anice Kristanove; III. Samospevi Drago Burgerja; 21.30: Harmonika-solo, igra gosp. Kovač; 22: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mihail Zoščenko:

Limónada

Jaz seveda nisem pijanec. Če tu pa tam pogledam v kozareček, ne pijem mnogo — samo tako radi dostojnosti ali da ne pokvarim vesele družbe.

Namah lahko popijem k večjemu dve steklenici, več nikakor ne. Zdravje ne dopušča. Nekoč, za svoj god, sem ga popil pet steklenic.

Toda to je bilo v mladih, krepkih letih, ko je srce strahovito bilo v prsih in ko so mi rojile po glavi različne misli.

A zdaj se staram.

Znanec, veterinarski ranocelnik, tovariš Ptčin, me je oni dan pregledoval in, veste, celo ustrašil se je. Zadržel je.

— Vam se pozna popolna devalvacija, — je dejal. — Kje so ledvice in kje mehur, se sploh ne da dognati, — je rekel. — Zelo ste že obnošeni, — je dejal.

Hotel sem tega ranocelnika premikastiti, pa se mi je jeza še pravčasno ohladila, da ga nisem.

— Pojdi najprej k dobremu zdravniku, — sem pomislil, — da se prepričaš, kako in kaj je s teboj.

Zdravnik pa ni našel nobene devalvacije.

— Vaši organi, — je dejal, — so še dokaj v redu. Tudi mehur, — je rekel, — je docela dober in ne pušča vode. Kar se tiče srca, moram priznati, — je dejal, — da je vaše srce naravnost imenitno, celo širše kot bi bilo treba. No, — je rekel, — piti pa le nehaite, sicer vas lahko kar na lepem pobere smrt.

Umreti me pa seveda nič kaj ne mika. Živim namreč zelo rad. Saj sem še mlad. Komaj tri križe imam na grbi. Lahko rečem, da sem v polnem cvetu let, sil in zdravja. In srce imam v prsih široko, a glavno je, da mehur ne pušča vode. S takim mehurjem človek pač lahko živi in se veseli življenja. — Pa bo res treba opustiti popivanje, — sem si mislil.

In res sem nehal piti.

Ne pijem in ne pijem več. Eno uro ne pijem, dve uri ne pijem. Ob petih popoldne jo pa mahnem v javno kuhinjo obedovat.

Pojem juho. Lotim se kuhanega mesa — pa me prime jeza.

— Namesto ostre pijače naročim kaj mehkega, mineralne vode ali limonade. Naročim:

— Ej, kdo mi je nosil tu porcije, pri-

nesi mi limonado, pasja dlaka!

Limonado mi prinese seveda na inteligentnem podstavku. V stekleničici. Natočim si jo čašico.

Napravim požirek in čutim: žganje bo menda. Natočim še. Bogle, žganje. Kaj vraga! Natočim še tisto, kar je ostalo — pravo pristno žganje.

— Prinesi še! — zakričim.

— No, — si mislim, — to je pa sreča, da nikoli tega.

Prinese še.

Pokusil sem še enkrat. Nobenega dvoma več — pristno žganje.

Potem, ko sem plačeval, sem pa le omenil to.

— Naročil sem limonado, a kaj si mi prinesel, pasja noga?

— Temu se pravi pri nas že od nekdaj limonada, — je odgovoril natakar.

— Docela zakonit izraz. Še iz starih časov. A pristne limonade, oprostito, pri nas ne točimo, ker je nihče ne pije.

— Prinesi še zadnjo steklenko, — sem zaklical navdušeno.

In tako nisem nehal piti. A želja je bila vroča, da bi nehal. Saj bi tudi bil, da ni bilo teh preklicanih okolišnin in priložnosti. Je pač tako — življenje piše svoje zakone in treba se je pokoriti.

Emile Gaborian;

Vampirji velemesta

Roman

Videč, kaj počenja, se je človeška postava naglo obrnila in zbežala proti palači. Bila je ženska. Norbert jo je dohitel pod stopniščem.

Videč, da je zasačena, je padla na kolena, sklenila roke in vzdihnila vsa iz sebe:

— Milost!... Ne ubijte me! Zgrabil je nesrečnico za lase, jo dvignil in odvrnil na drugi konec vrta pod luč.

Bilo je osemnajst ali devetnajstletno dekle, grdo, siromašno oblečeno in zamarnjeno.

Norbert jo je ogledoval in ni je spoznal, čeprav je bil prepričan, da jo je že nekje videl.

— Kdo si? — jo je vprašal. Namesto odgovora je bridko zaplakala.

Spoznal je, da ne bo ničesar opravil, dokler se ne pomiri.

92

— No, ne čmeri in ne boj se! — ji je jel prigovarjati, — saj ti ne storim nič hudega. Kdo si?

— Sem Karolina Schimel.

To ime ni moglo Norbertu odgovoriti na vprašanje, ki ga je najbolj zanimalo.

— Karolina? — je ponovil.

— Da, gospod vojvoda, že tri mesece pomagam pri vas v kuhinji.

Zdaj se je vojvoda spomnil: videl jo je nekoč, ko je šla čez dvorišče.

Zakaj pa nisi odšla z drugimi na svatbo? — jo je vprašal.

Znova je zaplakala.

— Ah, gospod vojvoda, saj nisem jaz kriva. Bila sem povabljena in zelo rada bi bila šla, pa nimam kaj obleči. Zaskrbljen sem, da ne bom mogla na mesec.

Nobena služkinja gospe vojvodinje ni imela hotela posoditi obleke.

Glavno je bilo ugotoviti, če govori dekle resnico.

— Kako si prišla na vrt? — jo je vprašal Norbert.

— Bila sem zelo nesrečna in sedla sem v svoji podstrešni sobici k oknu, ko sem zagledala na vrtu luč. Misliha sem, da so morda vlomilci in po prstih sem odšla doli...

— In si videla?

Karolina je molčala, bala se je.

— Odgovori! — je šilil Norbert v njo, — ne boj se povedati mi vse po pravici, če boš odkritosrčna, te bogato nagradim.

Karolina mu je opisala ves prizor. Ko je končala svoje pripovedovanje se je tako tresla, da so ji kar zobje sklepetali.

Potem, — je pripomnila nekam plaho, — potem sem videla, kako ste ga... zakopali... tamle.

— Si dobro videla?

— Da, gospod vojvoda.

— Si ga kdaj videla, si ga poznala?

— Ne, gospod vojvoda.

Norbert je razmišljal. Šlo je za to, da se čim prej odloči.

— Čuj, dekle, — je dejal. — Če boš znala molčati, če boš znala pozabiti, kar si videla, te je doletela na vrtu velika sreča.

— O, niti besedice ne črhnem nikomur, gospod vojvoda, prisegam vam, niti besedice!

— No torej, če boš prisego držala, kakor praviš, ti podarim celo premoženje. Jutri ti dam mnogo denarja, vrneš se v svoj kraj in omožiš se s fantom, ki ti bo všeč...

— Bože moj, kaj je to mogoče?

— Seveda je, če ti pravim. Vrni se torej v svojo sobico in pojdi spat. Jutri ti pa moj komornik Jean pove, kaj bo treba storiti. Ubogala ga boš, kakor mene.

— O, gospod vojvoda!... gospod vojvoda.

Od veselja se je smejala in plakala obenem.

— Zanesem se, da boš molčala, — je ponovil Norbert. — Pojdi zdaj in drži jezik za zobmi.

Štirje naj bi poznali Norbertovo tajno: tista, ki mu je pisala anonimno pismo in ki je ni poznal, vojvodinja, Karolina in končno Jean, kateremu bo moral vse po pravici povedati.

Toda zdaj ni imel časa razmišljati. Čas je hitel in nevarnost je bila vsak hip večja. Služkinja bi se lahko vsak čas vrnila. Norbert je hitro zabrisal vse sledove borbe in hitel v vojvodinjo spalnico.

Mislil je, da jo najde nezvestno, umirajočo, ležečo na tleh. Hotel jo je pobrati in položiti na posteljo, potem pa odjahati nazaj v Maisons.

Toda čakalo ga je razočaranje. Ko je vstopil, je sedela vojvodinja v naslanjaču pri peči, blede, blestečih oči.

Čim je vstopil v njeno spalnico, je

vstala in uprla vanj tako čuden pogled, da je povesil glavo.

Toda takoj se je osramočen in ogorčen zavedel.

— Moja čast je oprana! — je dejal porogljivo. — Gospod markiz de Croisenois je mrtev!... Ubil sem vašega ljubčka, gospa!

Bila je pripravljen na ta udarec, kajti ostala je mirna. Niti z očesom ni trenila. Samo izraz njenega obraza je postal zaničljiv.

— Motite se, — je odgovorila samozvestno, — markiz de Croisenois... Georges ni bil moj ljubček.

— O, to laž b. si bil lahko prihranil, saj vas sploh nisem vprašal, če je bil vaš ljubček ali ne.

— Ne lažem, — je odgovorila mirno. — Kaj bi pa imela od tega, če bi vas varala ali če bi kaj prikrižala?... Česa naj se pa še bojim? Hočete vedeti resnico? Pa naj bo. Vedite torej, da ni prišel brez moje vednosti. Zatrjeval je vam to, nesrečnik, ker je mislil, da me bo s tem rešil. Če je prišel nocoj k meni, je storil to z mojo vednostjo, da, še več, sestane se je bil domenjen. Čakala sem ga. V ta namen sem pustila vrata v ograji odprta.

— Gospa!

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških vozičkov, razna naj-novejša dvojokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nizje cene. Cenik franco.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Snežne čevlje in galoše

sprejema v popravilo

M. TREBAR, Ljubljana, SV. PETRA CESTA ŠT. 6.

Najboljše violine

strune, citre, tamburice, kitare, telovadni rogovi ter sploh vse glasbeno orodje v velikanski izbiri.

ALFONZ BREZNIK,

zapriseženi strokovnjak

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 7

Bombažna finopredilnica

v inozemstvu (10.000 vreten) se prav ugodno odda proti ustreznemu soudeležbi in hipotekarni varnosti. Zeli se event. priklop k že obstoječi tkalnici. Vsa naprava se pa tudi prodaja proti gotovini ali zavarščini kupnine. Interesenti naj se javijo pod šifro W 12942 na Publicitas (Zürich) Schweiz. 3188

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti Din 7.—, Stenski prti rdeče ali modro obrobljeni Din 10.—, prtički od 1.— Din naprej, blazine, milie itd. Novi vzorci, čisti tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje zaves, perila, monogramov, entlanje, ažuriranje. »Breda« žepni robci komad Din 2.—, beli in barvasti batist žepni robci vezeni komad Din 6.—.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Odvetniška pisarna

dr. Kukovca Vekoslava

se je preselila

z Aleksandrove ceste št. 19 v Mariboru v

SODNO ULICO ŠT. 9

prva vrata desno, v pritličju palače Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

250 DINARJEV DNEVNO

zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem kraju! — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal št. 307. — Znamko za odgovor!

BRIVSKI POMOČNIK

z dveletno prakso, hiter in dober delavec, išče službo za takoj — najraje v ljubljanskem okraju. Ivan Sorbeg, Maribor, Mlinska 22. 3240

Nov poklic

za dame in gospode z uredbo strojnega pletenja doma. Zajemčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno, ker spleteno blago prevzemamo, plačujemo za pletenje in dobavljamo prejo za pletenje. Pišite še danes na: Jugoslavenska Rudolf Mosse d. d., Zagreb, br. 34, Jelačičev trg 5. 3161

STANOVANJE TREH SOB

s pritlikalnima oddam takoj v enodružinski hiši. Poizve se v Zgornji Šiški, Vodnikova 54. 3191

PRODAJALKA

mešane stroke se sprejme. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Prodajalka 3192«.

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO

predpečnike in štedilne grelce pri Franc Kosmač, Ljubljana, Jeranova ulica 5. 113/L

1000 kg VRBOVJA

proda Anton Lenič, vas Plešivca št. 1, p. Brezovica. — Cena po dogovoru. 3245

LOVRANSKI MARONI

lavorjevo listje (Lorber) in vse drugo južno sadje, najfinije, nudi Franjo Kinkela, Sušak. 3241

POZOR! NA OBROKE!

POHIŠTVO

Lepe spalnice Din 2.500.—
Omare > 450.—
Postelje > 250.—
Nočne omarice > 130.—
Kuhinjske opreme > 1.000.—
Kuhinjske kredence > 500.—
Vse drugo pohištvo se dobi najceneje. Sprejemajo se vsakovrstna naročila in popravila — pri mizarstvu »Savas«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18. 3239

Gospodje!

Moderni, praktični za zimo in potovanje so kratki suknjiči (milkado). Iz vaše stare suknje vam ga za Din 300.— napravi in obrne

VALLET EXPRES, Mestni trg 5/II 3244

MED

cvetlični in jelkov, domači pridelki, prodajam. Pišite dopisnico, da vam pošljem vzorec na dom. Naslov: Gasperin (pri Dolinški), Illova 5, Ljubljana.

ZDRAVILNI KRAŠKI TERAN zajamčeno pristen, iz znanih črmetovih vinogradov v Tomaju, večkrat odlikovan — se dobi v zalogi: Kolodvorska ulica 7. 3243

TRGOVSKEGA UCENCA

krepkega in zdravega, poštenih staršev, ki bi imel veselje do trgovine s specerijskim blagom, sprejemam takoj. Prednost imata tisti, ki je dovršil dva razreda meščanske šole ali gimnazije in ki razume tudi nemško. Hinko Kreft, trgovina z mešanim blagom v Ptuj. 3239

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo »tovin« in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno. —

Podpisani Franc Jenič iz Pristave št. 9 se zahvaljujem

JADRANSKI ZAVAROVALNI DRUŽBI

v LJUBLJANI, Beethovnova ulica št. 4

pri kateri sem bil zavarovan, ker mi je ista izplačala polno odškodnino v znesku Din 35.400.— brez vsakega odbitka, in omenjeno družbo vsakomur priporočam.

Pristava, dne 18. XI. 1931.

FRANC JENIČ

posestnik

Slaščičarna

Wolfova ulica

priporoča

za MIKLAVŽA

bogato zalogo bonbonjer, čokoladnih punčk, muck itd., posebno pa izvrstno čajno pecivo in razne druge slaščice lastnega izdelka po najnižjih cenah. 3225

Pelicon

Wolfova ulica

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

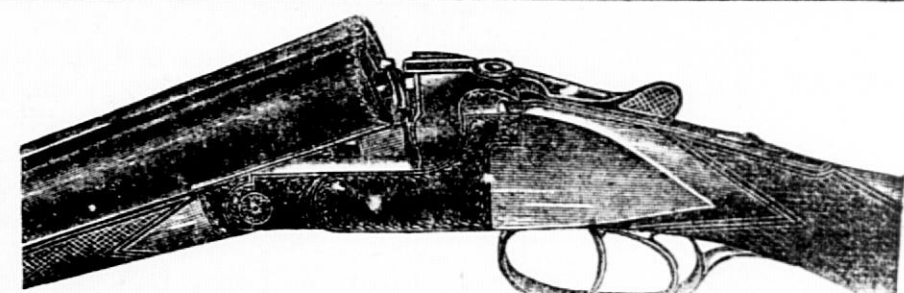
črnači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS livarniški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/L

Lovske puške, floberte, brovning pištole, lovske in ribiške potreščine

F. K. KAISER, puškar

LJUBLJANA, Kongresni trg 9

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakačila v tu- in inozemstvo safe - depozita itd. itd. itd. Brzljavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2548. Internurban 2706, 2806.